



Νομολογία σχετικά με τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες διεθνή προστασία

Η νομολογία που παρουσιάζεται στο παρόν ενημερωτικό δελτίο προέρχεται από τη [βάση δεδομένων νομολογίας του EUAA](#). Το ενημερωτικό δελτίο παρέχει μια επισκόπηση της νομολογίας σχετικά με την αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που βασίζονται στον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου, την έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά φύλου (sexual orientation, gender identity, gender expression, and sex characteristics, SOGIESC). Καλύπτει την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2023 έως τον Ιούλιο του 2025. Για παλαιότερες υποθέσεις, συμβουλευτείτε το ενημερωτικό δελτίο «Jurisprudence on LGBTIQ Applicants in International Protection» (Νομολογία σχετικά με τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες διεθνή προστασία), Σεπτέμβριος 2023.

Οι αιτήσεις ασύλου που βασίζονται στον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου, την έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα να εξετάζονται περισσότερες υποθέσεις από τα ευρωπαϊκά δικαστήρια (συμπεριλαμβανομένου του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΔΕΕ) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ΕΔΔΑ) και τα εθνικά δικαστήρια (κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, ανώτερα δικαστήρια).¹ Αυτή η εξελισσόμενη νομολογία και οι τρέχουσες τάσεις αποτυπώνονται στο παρόν ενημερωτικό δελτίο.

Στο πλαίσιο του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ), τα κοινά πρότυπα για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες άσυλο ορίζονται στην αναδιατυπωμένη οδηγία για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, στην αναδιατυπωμένη οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου και στην αναδιατυπωμένη οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής. Επιπλέον, στο παρόν ενημερωτικό δελτίο επισημαίνονται οι βασικές αλλαγές που επέφερε το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο στην προστασία των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων εντός του πλαισίου της ΕΕ για το άσυλο.



¹ Οι περισσότερες χώρες της ΕΕ+ δεν τηρούν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των αιτούντων που ζητούν διεθνή προστασία για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου. Η συλλογή των εν λόγω δεδομένων ενδέχεται να εγείρει ζητήματα προστασίας των δεδομένων ή να παραβιάζει την αρχή της εμπιστευτικότητας. Η Eurostat δεν παρέχει συγκεκριμένα στοιχεία για τις αιτήσεις ασύλου των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και τα δεδομένα παρουσιάζονται κατά κανόνα όσον αφορά το σύνολο των αιτούντων άσυλο, με στατιστικά στοιχεία καταναμημένα ανά χώρα καταγωγής και προορισμού και γενικές τάσεις. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά δεδομένα σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τις αιτήσεις ασύλου που βασίζονται στα στοιχεία SOGIESC. Η υποβολή εκθέσεων παραμένει ασυνεπής και αποσπασματική, καθώς συχνά βασίζεται σε έγγραφα ΜΚΟ, σε περιορισμένα εθνικά στατιστικά στοιχεία και σε νομικές υποθέσεις.



Τα κύρια σημεία που συνάγονται από τη βάση δεδομένων νομολογίας του ΕΥΑΑ

- Πολλές χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο, ιδίως στη βόρεια και υποσαχάρια Αφρική, τη Μέση Ανατολή και την Κεντρική Ασία, εξακολουθούν να ποινικοποιούν ορισμένους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και εφαρμόζονται γενικές διατάξεις για τη δίωξη και τη διακριτική μεταχείριση, για διάφορους λόγους, της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ. Δώδεκα χώρες έχουν δικαιοδοσίες στις οποίες προβλέπεται ή είναι δυνατή η επιβολή της θανατικής ποινής για συναινετικές δραστηριότητες μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου και τουλάχιστον έξι από αυτές την εφαρμόζουν ενεργά (Ιράν, βόρεια Νιγηρία, Σαουδική Αραβία, Σομαλία και Υεμένη).¹ Εκτός από τις περιπτώσεις δίωξης από το κράτος, σε ορισμένα μέρη του κόσμου, η κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ διατρέχει κίνδυνο δίωξης ή σοβαρής βλάβης από μη κρατικούς φορείς και το κράτος μπορεί να μην είναι σε θέση ή να μην επιθυμεί να παράσχει στα μέλη της κοινότητας αποτελεσματική προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης.
- Στους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες χορηγείται κατά κανόνα διεθνής προστασία στη βάση της ιδιότητάς τους ως «μέλη ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας» σύμφωνα με το άρθρο 10 της αναδιατυπωμένης οδηγίας για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου (ΟΕΑΑ). Ήδη το 1981, το Συμβούλιο της Επικρατείας των Κάτω Χωρών [αποφάνθηκε](#) ότι η δίωξη λόγω ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας μπορεί επίσης να περιλαμβάνει δίωξη λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού.
- Πιο πρόσφατα, το ΔΕΕ ερμήνευσε την έννοια της «ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας» σύμφωνα με το άρθρο 10 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΑ στην υπόθεση [Χ, Υ και Ζ](#) (7 Νοεμβρίου 2013) και τόνισε ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός είναι ένα εγγενές χαρακτηριστικό ενός ατόμου, το οποίο το άτομο δεν μπορεί να αποκηρύξει ή να αποκρύψει και το οποίο προσδιορίζει μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα. Επιπλέον, αποφάνθηκε ότι η ποινικοποίηση των ομοφυλοφιλικών πράξεων δεν συνιστά αφ' εαυτής πράξη δίωξης. Αντιθέτως, η πραγματική ποινή φυλάκισης, η οποία τιμωρεί ομοφυλοφιλικές πράξεις, ισοδυναμεί με δίωξη.
- Η δίωξη που σχετίζεται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου μπορεί να επεκταθεί και σε όσους θεωρείται ότι ανήκουν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ ή σε όσους υπερασπίζονται τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ, καθώς τα δικαστήρια παρείχαν, για παράδειγμα, επικουρική προστασία σε δικηγόρους που υπερασπίζονταν μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ και, ως εκ τούτου, αντιμετώπιζαν πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης από τις κρατικές αρχές.
- Η αναγνώριση των αιτούντων άσυλο ως μελών της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις, δεδομένης της περιορισμένης ευαισθητοποίησης των αιτούντων ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η ταυτότητα φύλου μπορούν να αποτελέσουν νόμιμους λόγους διεθνούς προστασίας, ιδίως όταν ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η ταυτότητα φύλου ποινικοποιούνται ή στιγματίζονται έντονα στη χώρα καταγωγής. Ως αποτέλεσμα, οι αιτούντες μπορούν να αποκαλύψουν ότι ανήκουν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας ασύλου.

- Η καθυστερημένη γνωστοποίηση του σεξουαλικού προσανατολισμού, σύμφωνα με το ΔΕΕ στην υπόθεση [A., B., C. κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#) (2 Δεκεμβρίου 2014), δεν οδηγεί από μόνη της σε έλλειψη αξιοπιστίας. Ενώ ορισμένα εθνικά δικαστήρια έχουν αποφανθεί ότι η καθυστερημένη γνωστοποίηση μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην αξιοπιστία του αιτούντος, η πρόσφατη νομολογία δείχνει ότι, σύμφωνα με τα περισσότερα από τα εθνικά δικαστήρια, η απόφαση περί αξιοπιστίας δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι ο αιτών δεν γνωστοποίησε αμέσως τον σεξουαλικό προσανατολισμό του, και ενδέχεται να υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τους οποίους ο αιτών μπορεί να είναι απρόθυμος να αποκαλύψει τον σεξουαλικό προσανατολισμό του, δεδομένης της ευαίσθητης φύσης των εν λόγω πληροφοριών και παραγόντων όπως ο φόβος, η ντροπή ή η ψυχική υγεία.
- Όσον αφορά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων, και συγκεκριμένα την αξιολόγηση της αξιοπιστίας, αρκετές πτυχές διευκρινίστηκαν από το ΔΕΕ στην υπόθεση [A., B., C.](#) και στην υπόθεση [F κατά του Γραφείου Μετανάστευσης και Ιθαγένειας \(Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal\)](#) (25 Ιανουαρίου 2018), όπως η απαγόρευση να θεμελιώνεται η απόφαση αποκλειστικά σε στερεότυπες αντιλήψεις σχετικά με τους ομοφυλόφιλους, να υποβάλλονται ερωτήσεις σχετικά με λεπτομέρειες των σεξουαλικών πρακτικών του αιτούντος ή να απαιτείται από τους αιτούντες να υποβάλλονται σε εξετάσεις ή να προσκομίζουν προσωπικά αποδεικτικά στοιχεία, κατά παράβαση του δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή και στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια που προστατεύεται από τον Χάρτη της ΕΕ. Οι αποφάσεις αυτές αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για την αιτιολογική σκέψη 42 του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, η οποία θέτει πλέον όρια στις εν λόγω πρακτικές κατά τη διενέργεια αξιολόγησης της αξιοπιστίας.
- Οι πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ) διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου των ΛΟΑΤΚΙ, καθώς οι εκθέσεις του EUAA για τη χώρα καταγωγής χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία στις διαδικασίες πρώτου και δεύτερου βαθμού.
- Εκτός από τις παραμέτρους που σχετίζονται με τις ουσιαστικές εκτιμήσεις, είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλίζονται διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου, όταν η αίτηση του αιτούντος άσυλο περιλαμβάνει ισχυρισμούς για παραβίαση του σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού. Ενώ η αναδιατυπωμένη οδηγία ΟΔΑ προβλέπει ότι, εάν ζητηθεί από τον αιτούντα, η συνέντευξη θα πρέπει να διεξάγεται, όπου είναι δυνατόν, από άτομο του ίδιου φύλου, το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο ορίζει ότι *επιλέγεται το φύλο* του υπεύθυνου συνέντευξης και του διερμηνέα, όπου είναι δυνατόν. Όσον αφορά τις διαδικασίες προσφυγής, η εθνική νομολογία έχει ήδη καθορίσει ανάλογα πρότυπα, με αποφάσεις που έκριναν, για παράδειγμα, ότι η μη ανάθεση της υπόθεσης σε γυναίκα δικαστή και γυναίκα διερμηνέα, παρά το αίτημα ΛΟΑΤΚΙ αιτούντος στον οποίο είχε αποδοθεί το αρσενικό φύλο κατά τη γέννηση, παραβίαζε το συνταγματικό δικαίωμα σε δίκη ενώπιον νόμιμου δικαστή.
- Μια περαιτέρω πτυχή που εξετάστηκε διεξοδικά ήταν η έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων, η οποία μπορεί να οδηγήσει στο απαράδεκτο της αίτησης ασύλου. Από τις 23 χώρες της ΕΕ+ που έχουν εγκρίνει εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, 7 χώρες εφαρμόζουν εξαιρέσεις για συγκεκριμένα προφίλ ή ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων.² Ωστόσο, στην τελευταία απόφασή του τον Αύγουστο του 2025, το ΔΕΕ επισήμανε στην

υπόθεση [LC \[Alace\]](#) και [CP \[Canpelli\]](#) κατά της τοπικής επιτροπής Ρώμης ([Commissione territoriale per il riconoscimento della protezione internazionale di Roma – sezione procedure alla frontiera II](#)) ότι, έως ότου ο νέος κανονισμός τεθεί σε εφαρμογή στις 12 Ιουνίου 2026, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να χαρακτηρίσει μια τρίτη χώρα ως ασφαλή χώρα καταγωγής εάν η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής για ορισμένες κατηγορίες προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων SOGIESC. Το δικαστήριο σημείωσε περαιτέρω ότι ο νομοθέτης της ΕΕ μπορεί να τροποποιήσει την αντίστοιχη διάταξη του κανονισμού, όπως είχε προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και μπορεί επίσης να επισπεύσει την ημερομηνία εφαρμογής.³

- Μια άλλη πτυχή που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή σε σχέση με τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες είναι οι συνθήκες υποδοχής, καθώς τα δικαστήρια έχουν επισημάνει ότι οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες μπορεί να έχουν ειδικές ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης που απορρέουν από το γεγονός ότι η συμμετοχή τους σε μια διωκόμενη κοινωνική ομάδα θα μπορούσε να επηρεάσει την ψυχική τους υγεία. Αυτό επισημάνθηκε ειδικά για τα διεμφυλικά (τρανς) άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία μετάβασης και ενδέχεται να χρειαστούν γιατρό που κατανοεί τις ειδικές ιατρικές ανάγκες τους. Αυτή η πτυχή της υποδοχής κωδικοποιήθηκε από το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο σύμφωνα με τη νέα οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής, άρθρο 24.
- Τέλος, το ζήτημα της διασύνδεσης των δικαιωμάτων προστασίας δεδομένων, βάσει του άρθρου 16 του ΓΚΠΔ, και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των διεμφυλικών ατόμων στο πλαίσιο του ασύλου εξετάστηκε προσφάτως από το ΔΕΕ. Το ΔΕΕ αποφάνθηκε στην υπόθεση [VP κατά Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság \(εθνική γενική αστυνομική διεύθυνση αλλοδαπών \(NDGAP\) \(Μάρτιος 2025\)\)](#) ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαιτούν απόδειξη χειρουργικής επέμβασης επαναπροσδιορισμού φύλου για τη διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με το φύλο και οι αρχές πρέπει να διασφαλίζουν την ακρίβεια των δεδομένων από την αρχή της διαδικασίας ασύλου, αναγνωρίζοντας έτσι ότι η εσφαλμένη καταχώριση της ταυτότητας φύλου μπορεί να διαιωνίζει τις συστημικές διακρίσεις.



1. Τα στοιχεία SOGIESC στο νομικό πλαίσιο του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο

Το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2024 και πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή στις 12 Ιουνίου 2026, αφορά τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων στο πλαίσιο του ασύλου. Τα νομικά κείμενα που συγκροτούν στο σύνολό τους το Σύμφωνο εισάγουν ή ενισχύουν διατάξεις για την προστασία των αιτούντων με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC).

Κανονισμός για τις απαιτήσεις αναγνώρισης (ΚΑΑ)



Η αιτιολογική σκέψη 40 του κανονισμού για τις απαιτήσεις αναγνώρισης αντικατοπτρίζει πιστά την αιτιολογική σκέψη 30 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΑ, δεδομένου ότι αμφότερες αφορούν την «ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας» ως λόγο διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, ο ΚΑΑ, τόσο στην αιτιολογική σκέψη 40 όσο και στο άρθρο 10 παράγραφος 1, προχωράει παραπέρα, αναγνωρίζοντας ρητά όχι μόνο τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, αλλά και την *έκφραση φύλου* ως σχετικό χαρακτηριστικό για τον καθορισμό μιας ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας.



Η αιτιολογική σκέψη 41 εισάγει νέες διατάξεις σχετικά με την αξιολόγηση των συνθηκών στη χώρα καταγωγής, όπως η ύπαρξη ποινικών νόμων που αφορούν ΛΟΑΤΚΙ άτομα, ενώ η αιτιολογική σκέψη 42 θέτει σαφή όρια στην παρεμβατικότητα που προκύπτει κατά τις ανακρίσεις ή δοκιμασίες σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και τις σεξουαλικές πρακτικές των αιτούντων κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας, και ευθυγραμμίζεται με την απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση [A., B., C. κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#) (C-148/13, C-149/13 και C-150/13, της 2ας Δεκεμβρίου 2014).

Οδηγία σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή (ΟΑΥ)



Το άρθρο 24 της οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή του 2024 απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη ότι οι αιτούντες που εμπίπτουν σε ορισμένες κατηγορίες είναι πιθανότερο να έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής. Λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, τρανς και ίντερσεξ άτομα περιλαμβάνονται ρητά σε αυτές τις κατηγορίες.



Το άρθρο 24 ορίζει επίσης τους αιτούντες ως έχοντες ειδικές ανάγκες υποδοχής εάν έχουν πέσει θύματα εμπορίας ανθρώπων, υποφέρουν από σοβαρή ασθένεια, ψυχικές διαταραχές, έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές βίας, μεταξύ άλλων λόγω βιολογικού φύλου, κοινωνικού φύλου, φυλής ή θρησκείας. Δεδομένου ότι οι περιστάσεις αυτές επηρεάζουν συχνά τους αιτούντες με ποικίλο SOGIESC, θα πρέπει να αναγνωρίζεται ότι έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής.⁴

Κανονισμός για τις διαδικασίες ασύλου (ΚΔΑ)

-  Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 17, η οποία αντικατοπτρίζει την αιτιολογική σκέψη 29 της αναδιατυπωμένης ΟΔΑ, ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η ταυτότητα φύλου αποτελούν χαρακτηριστικά τα οποία ενδέχεται να απαιτούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις και επαρκή υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένου επαρκούς χρόνου για τη διασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης στις διαδικασίες και για την υποβολή των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας.
 
-  Το άρθρο 13 παράγραφος 7 ορίζει ότι ο χειριστής μιας αίτησης ασύλου πρέπει να διαθέτει την επαγγελματική ικανότητα να αξιολογεί υποθέσεις που αφορούν ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης κατάρτισης και της πρόσβασης σε σχετικές πηγές, όπως εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής.⁵
-  Το άρθρο 13 παράγραφος 9 ορίζει ότι, όπου είναι δυνατόν, οι αρμόδιες για το άσυλο αρχές μεριμνούν ώστε τα πρόσωπα που διενεργούν τη συνέντευξη και τη διερμηνεία να είναι του φύλου που προτιμά ο αιτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο β της αναδιατυπωμένης ΟΔΑ διαφέρει ελαφρώς, καθώς ορίζει ότι «οσάκις είναι εφικτό, [τα κράτη μέλη] προβλέπουν ότι η συνέντευξη με τον αιτούντα διεξάγεται από πρόσωπο του ίδιου φύλου εφόσον το ζητήσει ο αιτών».⁶

Κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής στα σύνορα

-  Ο κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής στα σύνορα περιέχει διάφορες διατάξεις σχετικά με τα ευάλωτα πρόσωπα, που μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν ΛΟΑΤΚΙ άτομα. Η αιτιολογική σκέψη 26 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και να αποφεύγουν τις διακρίσεις κατά ατόμων επίσης για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού.
 
-  Το άρθρο 12 παράγραφος 5, το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το άρθρο 18 ορίζουν ότι οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο ευαλωτότητας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αξιολογήσεις ευαλωτότητας που προβλέπονται στη νέα οδηγία σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή και στον ΚΔΑ, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Κανονισμός για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης

- Η αιτιολογική σκέψη 37 του κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης ορίζει ότι τα ευάλωτα άτομα θα πρέπει να λαμβάνονται πρωτίστως υπόψη για τους σκοπούς της μετεγκατάστασης, αναφέροντας ρητά τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες.
- Στην αιτιολογική σκέψη 41 αναφέρεται ότι, σε καταστάσεις κρίσης ή ανωτέρας βίας, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στην εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας από αιτούντες με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες ή/και με ειδικές ανάγκες υποδοχής (όπως οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες).
- Εν τω μεταξύ, το άρθρο 11 παράγραφος 7 ορίζει ότι οι ίδιες κατηγορίες προσώπων εξαιρούνται από τη διαδικασία στα σύνορα.



2. Νομολογία του ΔΕΕ που καθορίζει πρότυπα

Τον Νοέμβριο του 2013 το ΔΕΕ καθόρισε κρίσιμα πρότυπα για την αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Στις υποθέσεις [X](#), [Y και Z](#) (C-199/12, C-200/12, C-201/12, 7 Νοεμβρίου 2013) ερμήνευσε την έννοια της ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας κατά την έννοια του άρθρου 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΑ. Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός ενός ατόμου είναι ένα χαρακτηριστικό τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ώστε ένα πρόσωπο να μην πρέπει να αναγκάζεται να το αποκηρύξει, και ότι, ανάλογα με τις συνθήκες στη χώρα καταγωγής, μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να είναι μια ομάδα της οποίας τα μέλη έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Το Δικαστήριο της ΕΕ σημείωσε επίσης ότι η ύπαρξη ποινικής νομοθεσίας η οποία αφορά ειδικά τους ομοφυλόφιλους καθιστά δυνατή τη διαπίστωση ότι τα πρόσωπα αυτά πρέπει να θεωρηθούν ως αποτελούντα ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα. Ωστόσο, το γεγονός και μόνον ότι οι ομοφυλοφιλικές πράξεις ποινικοποιούνται δεν συνιστά αφ' εαυτού πράξη δίωξης. Παρόλα αυτά, η φυλάκιση που προβλέπεται για παράδειγμα ως ποινή για ομοφυλοφιλικές πράξεις και εφαρμόζεται στη χώρα καταγωγής συνιστά πράξη δίωξης.

Το Δικαστήριο επισήμανε περαιτέρω ότι, όταν αιτών επικαλείται την ύπαρξη νομοθεσίας που ποινικοποιεί τις ομοφυλοφιλικές πράξεις στη χώρα καταγωγής, οι εθνικές αρχές έχουν την υποχρέωση να εξετάσουν όλα τα σχετικά γεγονότα που αφορούν τη χώρα αυτή, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών και του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζονται.

Το ΔΕΕ πρόσθεσε ότι δεν θα πρέπει να αναμένεται από τους αιτούντες να αποκρύπτουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους ή να μην εξωτερικεύουν την έκφραση του σεξουαλικού προσανατολισμού τους στη χώρα καταγωγής τους για να αποφύγουν διώξεις. Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το να απαιτηθεί από μέλη κοινωνικής ομάδας που έχουν τον ίδιο σεξουαλικό προσανατολισμό να αποκρύψουν τον προσανατολισμό αυτόν αντίκειται σε αυτή ταύτη την αναγνώριση ενός χαρακτηριστικού τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ώστε να μην πρέπει να αναγκάζονται οι ενδιαφερόμενοι να το αποκρύψουν.⁷



3. Αξιολόγηση της ύπαρξης δίωξης που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες

Οι σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου ποινικοποιούνται σε 63 χώρες, εκ των οποίων 12 επιβάλλουν ή επιτρέπουν τη θανατική ποινή.⁸ Οι περισσότερες δικαιοδοσίες αφορούν σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ανδρών, χρησιμοποιώντας όρους όπως «σοδομισμός» ή «αφύσικα αδικήματα», ενώ 41 χώρες ποινικοποιούν επίσης την ομόφυλη σχέση μεταξύ γυναικών.⁹ Σε 14 χώρες, τα διεμφυλικά άτομα αντιμετωπίζουν ποινικοποίηση μέσω νόμων κατά της «παρενδυσίας» (cross-dressing) ή της "πλαστοπροσωπίας", ενώ σε πολλές άλλες χώρες στοχοποιούνται βάσει ασαφών αδικημάτων δημόσιας τάξης.¹⁰

Σε αρκετές χώρες, οι σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου μπορεί να μην ποινικοποιούνται ρητά, ωστόσο το κράτος είτε δεν επιθυμεί είτε δεν μπορεί να προσφέρει αποτελεσματική προστασία στα ΛΟΑΤΚΙ άτομα. Οι νομικές εγγυήσεις και οι μηχανισμοί προστασίας είναι συχνά ανεπαρκείς ή εντελώς ελλιπείς. Ως αποτέλεσμα, τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα μπορεί να αντιμετωπίζουν απόρριψη, διακρίσεις και σωματική βία, είτε από κρατικούς είτε από μη κρατικούς φορείς, χωρίς να έχουν πρόσβαση σε ουσιαστική προστασία. Σε αυτά τα πλαίσια, δεν υπάρχουν πραγματικά διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις εγχώριας προστασίας.

Όπως υπογράμμισε το ΔΕΕ στην υπόθεση *X, Y και Z*, έχει αναγνωριστεί ότι οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες διαθέτουν ένα χαρακτηριστικό το οποίο είτε δεν μπορεί να μεταβληθεί είτε είναι τόσο θεμελιώδες για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια που δεν πρέπει να τους ζητηθεί να το αλλάξουν. Αυτό συνάδει με την έννοια της «ιδιαιτέρης κοινωνικής ομάδας» κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1 στοιχείο δ του κανονισμού για τις απαιτήσεις αναγνώρισης.

3.1 Ποινικοποίηση και εχθρικό περιβάλλον απέναντι στους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες

Η ύπαρξη ποινικής νομοθεσίας που στοχεύει τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, μιας εχθρικής κοινωνίας ή ενός συνδυασμού νομοθεσίας ποινικοποίησης και εχθρικών ιδιωτικών φορέων απέναντι στους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες έχουν οδηγήσει τα δικαστήρια να παρέχουν απευθείας διεθνή προστασία μετά την ακύρωση αρνητικής απόφασης ασύλου ή να αναπέμπουν τις υποθέσεις στις διοικητικές αρχές για περαιτέρω εξέταση. Διεθνής προστασία χορηγήθηκε επίσης όταν χρησιμοποιήθηκαν γενικές ποινικές διατάξεις για τη δίωξη ΛΟΑΤΚΙ ατόμων αντί για ειδικά στοχευμένους ποινικούς νόμους (π.χ. από το Εθνικό Δικαστήριο Ασύλου στη Γαλλία για αιτούντα από την Τουρκία).

Η νομοθεσία που στοχεύει την κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ έχει εξεταστεί σε αποφάσεις που αφορούν αιτούντες από τη Γεωργία, τη Ρωσία και τη Συρία. Το Συμβούλιο ένδικων διαφορών δικαίου αλλοδαπών (Council for Alien Law Litigation, CALL) στο Βέλγιο, στην υπόθεση μιας Γεωργιανής γυναίκας ισχυριζόμενης ότι υπέστη δίωξη λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού της (*X κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών*, Οκτώβριος 2024), παρατήρησε ότι, σύμφωνα με τις νέες πληροφορίες για τη χώρα, η κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ ήταν μία από τις πιο ευάλωτες ομάδες και η ομοφοβία ήταν βαθιά ριζωμένη στην κοινωνία της Γεωργίας. Στη συνέχεια, επισήμανε ότι η Γεωργία ενέκρινε τον Σεπτέμβριο του 2024 τον νόμο για τις οικογενειακές αξίες και την προστασία των ανηλίκων, ο οποίος απαγορεύει τον γάμο μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, την υιοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια, τις χειρουργικές επεμβάσεις επαναπροσδιορισμού φύλου και τις ιατρικές θεραπείες, την αποκαλούμενη προπαγάνδα ΛΟΑΤΚΙ σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, την αλλαγή φύλου σε επίσημα έγγραφα, τις δημόσιες συγκεντρώσεις ή τις διαδηλώσεις που

υποστηρίζουν τα δικαιώματα και τις εκφράσεις για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, καθώς και τις εικόνες στα μέσα ενημέρωσης.

Η εσφαλμένη αξιολόγηση της κλιμακούμενης εχθρότητας και των θεσμοθετημένων διακρίσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στη Ρωσία υπό το πρίσμα των νομοθετικών αλλαγών του 2023 που στρέφονται εναντίον τους επισημάνθηκε από τα Ανώτατα Διοικητικά Δικαστήρια τόσο της Βουλγαρίας ([S.V.S. κατά Κρατικού Οργανισμού για τους Πρόσφυγες](#)) όσο και της Λιθουανίας ([Ε.Μ κατά Τμήματος Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Λιθουανίας](#)) το 2024. Στη δεύτερη υπόθεση κρίθηκε ότι η νομοθεσία που ψηφίστηκε τον Νοέμβριο του 2023 χαρακτηρίζει το κίνημα ως εξτρεμιστική τρομοκρατική οργάνωση.

Λαμβάνοντας υπόψη τη νομοθεσία που ποινικοποιεί τις σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου και την έλλειψη προστασίας από το κράτος σε περίπτωση Σύριου αιτούντος, το Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο της Ελβετίας επισήμανε ότι η απόκρυψη του σεξουαλικού προσανατολισμού, ο επίμονος φόβος έκθεσης και η έλλειψη προστασίας από κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς συνιστούσαν μη αποδεκτή ψυχολογική πίεση που δικαιολογούσε τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα [[Α κατά Υφυπουργείου Μετανάστευσης \(State Secretariat for Migration, SEM\)](#), Αύγουστος 2020]. Μολονότι επί του παρόντος δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με το νομικό πλαίσιο για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα το οποίο ενδέχεται να θεσπίσει η Μεταβατική Διοίκηση μετά την πτώση του καθεστώτος Άσαντ, άλλοι φορείς δίωξης, όπως το Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και του Λεβάντε (ΙΚΙΛ), ο Εθνικός Στρατός της Συρίας και άλλοι μη κρατικοί φορείς, όπως η οικογένεια, η κοινότητα και η κοινωνία γενικότερα, παραμένουν ενεργοί. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποδηλώνουν ότι η προσέγγιση των εν λόγω φορέων απέναντι στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ έχει αλλάξει. Ως εκ τούτου, για τα άτομα που εμπίπτουν σε αυτό το προφίλ, τεκμηριώνεται γενικά βάσιμος φόβος δίωξης. Βλέπε EUAA, [Interim Country Guidance: Syria](#) (Προσωρινές κατευθυντήριες γραμμές ανά χώρα: Συρία), Ιούνιος 2025, [COI Report - Syria Country Focus](#) (Έκθεση ΠΧΚ - Συρία: Έκθεση εστίασης σε χώρα), Ιούλιος 2025, και [COI Report - Syria: Country Focus](#) (Έκθεση ΠΧΚ - Συρία: Έκθεση εστίασης σε χώρα), Μάρτιος 2025.

Επιπλέον, η εφαρμογή ποινικών κυρώσεων και ο διαδεδομένος κοινωνικός στιγματισμός επισημάνθηκαν επίσης όσον αφορά τις αιτήσεις υπηκόων του Καμερούν που επικαλούνταν δίωξη λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού. Το Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας (ΔΔΔΠ) στην Κύπρο χορήγησε καθεστώς πρόσφυγα, σημειώνοντας ότι οι σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου ποινικοποιούνται στο Καμερούν και τιμωρούνται με φυλάκιση και πρόστιμα, ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα αντιμετωπίζουν εκτεταμένο στιγματισμό, παρενόχληση και βία, συμπεριλαμβανομένων απειλών για «διορθωτικό» βιασμό, και ότι οι αρχές δεν ήταν διατεθειμένες να προσφέρουν αποτελεσματική προστασία ([M.M.B.N. κατά Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω της Υπηρεσίας Ασύλου](#), Φεβρουάριος 2025). Το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στο Καμερούν δύναται να θεωρηθούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, καθώς μοιράζονται ένα κοινό, αμετάβλητο και εγγενές χαρακτηριστικό και γίνονται αντιληπτά τόσο από το κράτος όσο και από την κοινωνία ως ξεχωριστή ομάδα.

Αντανακλώντας τις συνδυασμένες επιπτώσεις της ποινικοποίησης των σχέσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, της εκτεταμένης εχθρότητας και της αδυναμίας των αρχών να παράσχουν αποτελεσματική προστασία, δύο γερμανικά δικαστήρια αναγνώρισαν το καθεστώς του πρόσφυγα σε ομοφυλόφιλους αιτούντες από την Γκάνα και την Γκάμπια, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι αντιμετώπιζαν βάσιμο φόβο δίωξης τόσο από τις κρατικές αρχές όσο και από μη κρατικούς φορείς. Το γερμανικό περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο του Αμβούργου επισήμανε στην υπόθεση [Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας](#)

για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, BAMF) (Φεβρουάριος 2023) ότι η ανδρική ομοφυλοφιλία αποτελεί έγκλημα που τιμωρείται με φυλάκιση σύμφωνα με το δίκαιο της Γκάνας και, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν πρόσφατες καταδίκες, οι αναφορές περιλάμβαναν αστυνομικές παρενοχλήσεις και απόπειρες εκβίασης, καθώς και ΠΧΚ που καταδεικνύουν ότι οι ομοφυλοφιλικές πράξεις καταδικάζονται έντονα από την κοινωνία, μεταξύ άλλων μέσω βίαιων επιθέσεων, και οι δυνάμεις ασφαλείας της Γκάνας δεν είναι πρόθυμες να προστατεύσουν την κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο χορήγησε το καθεστώς πρόσφυγα.

Ομοίως, το ανώτερο διοικητικό δικαστήριο της Βάδης-Βυρτεμβέργης στη Γερμανία χορήγησε προσφυγική προστασία σε αιτούντα από την Γκάμπια στην υπόθεση Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες (BAMF) (Ιούλιος 2022). Παραπέμποντας στην έκθεση του EUAA Country of Origin Information Report - The Gambia Country Focus (Έκθεση ΠΧΚ Γκάμπια Εστίαση σε χώρα) (2 Δεκεμβρίου 2017), το δικαστήριο έκρινε ότι οι άνδρες στην Γκάμπια, για τους οποίους η ομοφυλοφιλία αποτελεί σημαντικό μέρος της σεξουαλικής τους ταυτότητας, διέτρεχαν κίνδυνο δίωξης σε εθνικό επίπεδο υπό τη μορφή συνδυασμού διαφόρων μέτρων, όπως η απειλή τιμωρίας από το κράτος της Γκάμπιας, οι διακρίσεις, ο αποκλεισμός από την κοινωνική ζωή, ο εξευτελισμός και οι βίαιες επιθέσεις.

Τα συνδυασμένα αποτελέσματα της ποινικοποίησης των σχέσεων μεταξύ ενηλίκων του ίδιου φύλου μέσω εφαρμοζόμενων νόμων, της διάχυτης κοινωνικής εχθρότητας προς τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και της αδυναμίας των κρατικών αρχών να παράσχουν προστασία αποτέλεσαν βασικούς δείκτες των διώξεων για το Αυστριακό Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, το οποίο αναγνώρισε καθεστώς πρόσφυγα σε αιτούντα από τον Λίβανο στην υπόθεση Χ κατά Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Μετανάστευσης και Ασύλου (BFA) (Ιανουάριος 2025). Το δικαστήριο αναγνώρισε βάσιμο φόβο δίωξης λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του αιτούντος και έκρινε ως αξιόπιστο στοιχείο την ποινική καταδίκη του βάσει του άρθρου 534 του λιβανέζικου ποινικού κώδικα για πράξεις που θεωρούνται «αντίθετες προς τους νόμους της φύσης» ή «προκαλούν δημόσια ενόχληση», συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων που σχετίζονται με τη σεξουαλική συμπεριφορά. Το δικαστήριο έκρινε ότι αυτή η καλά τεκμηριωμένη καταδίκη για πράξεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου αποτελούσε αδιάσειστο στοιχείο σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του αιτούντος. Η απόφαση υπογραμμίζει ότι, ενώ οι εκτεταμένες διώξεις ήταν σπάνιες, τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα αντιμετώπιζαν περιστασιακά παρενοχλήσεις και βία από τις δυνάμεις ασφαλείας και τις θρησκευτικές ομάδες, χωρίς καμία κυβερνητική δράση για την πρόληψη των διακρίσεων.

Ομοίως, για τους αιτούντες από τη Σενεγάλη, το Δικαστήριο της Μπολόνιας στην Ιταλία παρείχε προστασία στους πρόσφυγες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού στην υπόθεση Αιτών κατά τοπικής επιτροπής για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας (Μπολόνια) (Ιούλιος 2021), καθώς η ομοφυλοφιλία θεωρείται έγκλημα που τιμωρείται με φυλάκιση σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα της Σενεγάλης και καταδικάζεται κοινωνικά. Το δικαστήριο επισήμανε ότι, μετά τον θάνατο του πατέρα του αιτούντος και τις οικονομικές δυσκολίες της οικογένειας, ο αιτών ξεκίνησε τη σεξουαλική εργασία με αλλοδαπούς άνδρες τουρίστες, για την οποία η οικογένειά του τον απείλησε όταν αντιλήφθηκε αυτές τις δραστηριότητες. Το δικαστήριο έκρινε επίσης ότι ο αιτών δέχθηκε επίθεση από τα αδέρφια του, γεγονός που τον ώθησε να φύγει από τη Σενεγάλη για να αποφύγει τη δολοφονία ή τη δίωξη λόγω της ομοφυλοφιλίας του. Το δικαστήριο έκρινε ότι ο ισχυρισμός του αιτούντος ότι θα αντιμετώπιζε δίωξη από την οικογένειά του ήταν αξιόπιστος και ο αιτών δεν θα προστατευόταν από τις αρχές της Σενεγάλης. Για το ίδιο προφίλ αιτούντων, το αστικό δικαστήριο της Φλωρεντίας στην Ιταλία αποφάνθηκε ότι η περιοχή Casamance στη Σενεγάλη

δεν πρέπει να θεωρείται ασφαλής εναλλακτική λύση εσωτερικού ασύλου, καθώς έχει κηρυχθεί επικίνδυνη για τα μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ και συνεχιζόταν επίσης εσωτερική σύρραξη χαμηλής έντασης ([Αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#), Ιανουάριος 2020).

Τέλος, μια συστηματική πολιτική δίωξης κατά της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας στην Τανζανία, η οποία εκφράζεται με την ποινικοποίηση των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων και την κοινωνική εχθρότητα που αντιμετωπίζει η ομάδα αυτή, εξετάστηκε από το Αστικό Δικαστήριο της Ρώμης στην Ιταλία, το οποίο χορήγησε προστασία πρόσφυγα στην υπόθεση [C.U.I. κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#) (Φεβρουάριος 2024).

Ακόμη και όταν η στοχευμένη ποινικοποίηση των ΛΟΑΤΚΙ δεν επιβεβαιώθηκε στη χώρα καταγωγής, η χρήση γενικών διατάξεων για την άσκηση δίωξης επαρκούσε για την παροχή προστασίας στους πρόσφυγες. Στην υπόθεση [M.F. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), το εθνικό δικαστήριο αρμόδιο για θέματα ασύλου (Cour nationale du droit d'asile, CNDA) της Γαλλίας χορήγησε προσφυγική προστασία τον Νοέμβριο του 2022 σε Τούρκο υπήκοο, ο οποίος είχε βάσιμο φόβο δίωξης λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού. Το δικαστήριο επισήμανε ότι, μολονότι οι σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου δεν ποινικοποιούνται ρητά στην τουρκική νομοθεσία, χρησιμοποιούνται γενικές διατάξεις για τη δίωξη, για διάφορους λόγους, των ομοφυλόφιλων και γενικότερα των μελών της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ. Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι ενώ η ομοφυλοφιλία δεν ήταν παράνομη στην Τουρκία, οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα που ποινικοποιούν την ασέλγεια, την αισχρολογία, τη δημόσια επίδειξη ή τα αδικήματα κατά των δημοσίων ηθών επέτρεπαν τη μεροληπτική ποινική στοχοποίηση ατόμων λόγω της ομοφυλοφιλίας τους. Επιπλέον, υπογράμμισε ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται τακτικά από τα τουρκικά δικαστήρια για να μειώσουν τις ποινές των δραστών ή των δολοφόνων των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, αντιμετωπίζοντας τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου του θύματος ως ελαφρυντική περίπτωση για τη μείωση της ποινικής ευθύνης του δράστη.

3.2 Απροθυμία ή αδυναμία των κρατικών αρχών να παράσχουν αποτελεσματική προστασία στα ΛΟΑΤΚΙ άτομα

Η απουσία επίσημης ποινικοποίησης από ένα κράτος βάσει της εθνικής νομοθεσίας δεν εξασφαλίζει αυτομάτως αποτελεσματική προστασία για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα. Η δίωξη και η σοβαρή βλάβη μπορεί επίσης να προέλθουν από ιδιωτικούς φορείς, την κοινωνική εχθρότητα ή τις πρακτικές διάκρισης από κακόβουλους αξιωματούχους, καθώς και από την απροθυμία ή την αδυναμία ενός κράτους να παρέχει επαρκή προστασία σε τέτοιες περιστάσεις. Τα εθνικά δικαστήρια έχουν χορηγήσει διεθνή προστασία όταν διαπίστωσαν ότι δεν υπήρχε αποτελεσματική πρόσβαση σε προστασία από την κυβέρνηση κατά της δίωξης.

Η σοβαρή βλάβη που προκλήθηκε από μέλη της οικογένειας, λόγω της ταυτότητας φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού σε συνδυασμό με την έλλειψη αποτελεσματικής προστασίας από τις εθνικές αρχές οδήγησε το Περιφερειακό Δικαστήριο της Χάγης με έδρα το Zwolle να χορηγήσει διεθνή προστασία σε δύο ΛΟΑΤΚΙ υπηκόους από την Τουρκία ([αιτούντες κατά Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας](#), Ιούνιος 2024). Το δικαστήριο τόνισε ότι ο κίνδυνος δίωξης από μη κρατικούς φορείς, ιδίως υπό το πρίσμα των τεκμηριωμένων περιστατικών δίωξης που περιγράφουν οι αιτούντες, θα πρέπει να θεωρείται ότι εξακολουθεί να υφίσταται μετά την επιστροφή τους στη χώρα καταγωγής τους, ιδίως σε ένα πλαίσιο στο οποίο οι τουρκικές αρχές δεν θα παρείχαν βιώσιμη και αποτελεσματική προστασία από βλάβη από μέλη της οικογένειάς τους.

Μολονότι τα ευρωπαϊκά και τα εθνικά δικαστήρια αναγνωρίζουν ότι η δίωξη και η σοβαρή βλάβη μπορούν να προέλθουν από ιδιωτικούς φορείς, τονίζουν επίσης ότι οι αιτούντες πρέπει να αποδεικνύουν τόσο την προσωπική τους έκθεση στον κίνδυνο όσο και τη μη παροχή προστασίας από το κράτος, αντί να βασίζονται αποκλειστικά σε δυσμενή νομοθεσία ή σε κοινωνικές διακρίσεις. Η αρχή αυτή επαναβεβαιώθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο του Τάλιν της Εσθονίας στην υπόθεση [Χ κατά Διεύθυνσης Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής \(Politsei- ja Piirivalveamet' PBGB\)](#) (Οκτώβριος 2023). Το δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή Ρώσου αιτούντος διευκρινίζοντας ότι η δυσμενής μεταχείριση των ατόμων του ίδιου φύλου από τη Ρωσία, μεταξύ άλλων οι απαγορεύσεις γάμου και υιοθεσίας, καθώς και οι αυξημένες δυσκολίες για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, δεν συνιστούν από μόνες τους λόγους για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας. Το δικαστήριο διαπίστωσε επίσης ότι ο αιτών δεν βίωσε προσωπικά περιστατικά στη Ρωσία που να σχετίζονται με τον σεξουαλικό του προσανατολισμό. Μολονότι ανέφερε ένα περιστατικό εκβιασμού στο σχολείο, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό δεν παρείχε επαρκείς λόγους για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας. Επιπλέον, δεν ήταν ακτιβιστής της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ και δεν υπήρχαν λόγοι να πιστευτεί ότι θα μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνος για προπαγάνδα ΛΟΑΤΚΙ σε περίπτωση επιστροφής.

Η δίωξη που σχετίζεται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου μπορεί να επεκταθεί και σε όσους υπερασπίζονται τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ, όπως καταδεικνύει το Περιφερειακό Διοικητικό Δικαστήριο της Λετονίας στην υπόθεση [Α κατά Γραφείου Υποθέσεων Ιθαγένειας και Μετανάστευσης της Δημοκρατίας της Λετονίας](#) (Οκτώβριος 2023). Το δικαστήριο έκανε δεκτή την προσφυγή ενός Ουζμπεκού πολίτη και του χορήγησε επικουρική προστασία, επισημαίνοντας ότι είχε υπερασπιστεί μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ που καταδικάστηκαν αδικώς και υποβλήθηκαν σε παράνομη μεταχείριση από τις αρχές επιβολής του νόμου του Ουζμπεκιστάν, συμπεριλαμβανομένων των βασανιστηρίων κατά τη διάρκεια των ανακρίσεων. Το δικαστήριο έκρινε ότι, λόγω των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων, ο αιτών αντιμετώπιζε πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης από τις αρχές του Ουζμπεκιστάν. Το δικαστήριο κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι ο αιτών θα μπορούσε να υποστεί σημαντική βλάβη εάν υποβαλλόταν σε ανάκριση ή φυλακιζόταν στο Ουζμπεκιστάν και η χώρα καταγωγής του δεν ήταν σε θέση να του παράσχει την αναγκαία προστασία.

Δύο γερμανικά δικαστήρια επισήμαναν την αδυναμία των εθνικών αρχών να παράσχουν αποτελεσματική προστασία και αναγνώρισαν το καθεστώς του πρόσφυγα σε Γεωργιανό και Ιρακινό υπήκοο λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού. Το Περιφερειακό Διοικητικό Δικαστήριο του Halle στην [υπόθεση Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες \(BAMF\)](#) (Αύγουστος 2023) τόνισε ότι οι πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής σχετικά με την κατάσταση στη Γεωργία καταδεικνύουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα υφίστανται απόρριψη, διακρίσεις και σωματική βία. Επιπλέον, έκρινε ότι το γεωργιανό κράτος δεν ήταν ούτε πρόθυμο ούτε σε θέση να προστατεύσει αποτελεσματικά τους ομοφυλόφιλους και τα διεμφυλικά άτομα (τρανς) από μη κρατικές διώξεις. Επιπλέον, το Περιφερειακό Διοικητικό Δικαστήριο της Λειψίας στην υπόθεση [Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες \(BAMF\)](#) (Ιανουάριος 2023) στηρίχθηκε σε επικαιροποιημένες ΠΧΚ, διαπιστώνοντας ότι ομοφυλόφιλοι στο Ιράκ υπέστησαν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διακρίσεις που ισοδυναμούν με σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το δικαστήριο επισήμανε ότι οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες διέτρεχαν κίνδυνο σωματικής ή ψυχολογικής βίας και ότι οι κρατικές αρχές ή άλλες οργανώσεις δεν ήταν διατεθειμένες να παράσχουν προστασία.

Η έλλειψη αποτελεσματικής προστασίας κατά των πράξεων δίωξης που στρέφονται κατά ΛΟΑΤΚΙ ατόμων επισημάνθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβενίας, το οποίο χορήγησε προσφυγική προστασία σε Σέρβο αιτούντα λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού στην υπόθεση [Υπουργείο Εσωτερικών κατά Αιτούντος](#) (Ιούνιος 2021). Το δικαστήριο επισήμανε ότι ο αιτών είχε υποστεί σωματική βία, σοβαρή ψυχολογική βία υπό μορφή απειλών θανάτου και επανειλημμένη λεκτική βία και ταπείνωση λόγω του διεμφυλικού χαρακτήρα του. Με βάση τις ΠΧΚ, έκρινε επίσης ότι τα διεμφυλικά άτομα στη Σερβία αντιπροσωπεύουν μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα και οι δηλώσεις του αιτούντος θεωρήθηκαν συνεπείς με τις πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων στη χώρα. Το δικαστήριο διαπίστωσε επίσης ότι οι αιτούντες που εμπίπτουν στην κατηγορία ΛΟΑΤΚΙ δεν λάμβαναν επαρκή προστασία σε ολόκληρη τη χώρα και ότι θα μπορούσαν να διωχθούν από μη κρατικούς φορείς λόγω της αναποτελεσματικότητας της επιβολής του νόμου. Αυτή η απόφαση του Ιουνίου 2021 είναι προγενέστερη της σημερινής πρακτικής 20 χωρών της ΕΕ+, συμπεριλαμβανομένης της Σλοβενίας, οι οποίες χαρακτηρίζουν τη Σερβία ως ασφαλή χώρα καταγωγής. Βλέπε EUAA [Situational Update on the Overview of the Implementation of Safe Country Concepts](#) (Επικαιροποίηση της κατάστασης, Επισκόπηση και εφαρμογή των εννοιών της ασφαλούς τρίτης χώρας), 24 Ιουλίου 2025).

Οι εκτεταμένες διακρίσεις και η ομοφοβία επισημάνθηκαν από το CNDA στην [υπόθεση M.H. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(Office français de protection des réfugiés et apatrides, OFPRA\)](#) (Οκτώβριος 2020), η οποία χορήγησε προσφυγική προστασία σε ΛΟΑΤΚΙ υπήκοο από την Αλγερία. Το δικαστήριο έκρινε ότι οι εκθέσεις ΠΧΚ αποκάλυψαν ότι η ομοφυλοφιλία αποτελεί ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση και ότι, παρόλο που ο νόμος μπορεί να μην εφαρμόζεται, οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες υφίστανται διακρίσεις και κοινωνική εχθρότητα. Επιπλέον, οι κρατικοί φορείς της Αλγερίας δεν προστάτευαν την κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ.

Αρκετά εθνικά δικαστήρια αποφάνθηκαν επί υποθέσεων που αφορούσαν αιτούντες προερχόμενους από τη Λατινική Αμερική, οι οποίοι ισχυρίζονταν ότι φοβούνταν δίωξη λόγω της αδράνειας των αρχών στις χώρες καταγωγής τους. Το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και η Ισπανία εξέδωσαν αποφάσεις σχετικά με Κολομβιανούς αιτούντες που ανήκουν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ. Τόσο το Λουξεμβούργο όσο και η Ισπανία διαπίστωσαν ότι το κολομβιανό κράτος μπορούσε να θεωρηθεί φορέας προστασίας και ότι οι εθνικές αρχές ήταν σε θέση και πρόθυμες να παράσχουν στους αιτούντες προστασία. Εν τω μεταξύ, το CALL στο Βέλγιο στην υπόθεση [Χ κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε αποτελεσματική πρόσβαση σε προστασία από την κυβέρνηση κατά των διώξεων. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι η βελγική απόφαση χρονολογείται από το 2021, γεγονός που ενδεχομένως υποδηλώνει αλλαγή των τελευταίων ετών στον τρόπο με τον οποίο αξιολογούνται οι περιπτώσεις αιτήσεων δίωξης που αφορούν ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες από την Κολομβία. Στην υπόθεση [Α1 κατά Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου](#) (Ιούνιος 2025), το Διοικητικό Δικαστήριο του Λουξεμβούργου απέρριψε την αίτηση διεθνούς προστασίας ενός υπηκόου ΛΟΑΤΚΙ από την Κολομβία, κρίνοντας ότι δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι οι κολομβιανές αρχές δεν ήθελαν ή δεν μπορούσαν να παράσχουν στον αιτούντα προστασία κατόπιν ισχυρισμού του αιτούντος ότι δέχθηκε διαδικτυακές και τηλεφωνικές απειλές. Επιπλέον, το δικαστήριο επισήμανε ότι τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που προέβαλε ο αιτών δεν ισοδυναμούσαν με πράξεις δίωξης ή σοβαρής βλάβης.

Παρόμοια συμπεράσματα συνήγαγε το Ανώτατο Δικαστήριο της Ισπανίας στην υπόθεση [Jose Carlos κατά Υπουργού Εσωτερικών](#) (Σεπτέμβριος 2022), το οποίο τόνισε ότι η Κολομβία είναι μία από τις χώρες που σημείωσαν τη μεγαλύτερη πρόοδο όσον αφορά την αναγνώριση των

δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων στη Λατινική Αμερική. Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι, παρόλο που οι Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις της Κολομβίας (FARC) ήταν πιο πιθανό να στοχεύσουν μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ, οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες από τις περιοχές στις οποίες δραστηριοποιούνται οι FARC πρέπει να εξακολουθούν να αποδεικνύουν τον κίνδυνο δίωξης σε ατομική βάση. Το δικαστήριο έκρινε περαιτέρω τους ισχυρισμούς του αιτούντος γενικούς και ανακριβείς, και επισήμανε ότι οι πράξεις δίωξης που περιέγραψε ο αιτών δεν ήταν αρκούντως σοβαρές ώστε να συνιστούν σοβαρή παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ομοίως, το ολλανδικό Συμβούλιο της Επικρατείας εξέτασε το αίτημα ασύλου ενός υπηκόου της Κούβας ([Αιτών κατά Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας](#), Ιούλιος 2018), και αποφάνθηκε ότι η κατάσταση των ΛΟΑΤΚΙ στη χώρα δεν ισοδυναμούσε με δίωξη και ότι είχαν υπάρξει σημαντικές βελτιώσεις σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Αρκετά εθνικά δικαστήρια έχουν αποφανθεί σε υποθέσεις που αφορούν διεμφυλικούς αιτούντες και αξιολόγησαν τόσο την επιβολή νομικών μηχανισμών σε τρίτες χώρες για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους όσο και την έκταση των διακρίσεων και της εχθρότητας που μπορεί να αντιμετωπίζουν. Στο πλαίσιο αυτό, το CALL στο Βέλγιο επικύρωσε αρνητική απόφαση για διεμφυλικό αιτούντα από τη Χιλή στην υπόθεση [Αιτών κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#) (Απρίλιος 2024), κρίνοντας ότι η Χιλή διέθετε επαρκή νομικά μέσα προστασίας για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των διεμφυλικών ατόμων. Το δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι τα περιστατικά που ανέφερε ο αιτών δεν πληρούσαν τα κριτήρια ώστε να εκληφθούν ως δίωξη. Εν τω μεταξύ, το CALL στην υπόθεση [Χ κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#) (Ιούνιος 2021) αναγνώρισε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ευαλωτότητας για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στο Ελ Σαλβαδόρ, τονίζοντας ότι οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες στη χώρα υπέστησαν δίωξη από μέλη συμμοριών και επισημαίνοντας την απουσία αποτελεσματικής προστασίας από την κυβέρνηση. Στη Γαλλία, το CNDA χορήγησε προσφυγική προστασία στην υπόθεση [G. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#) (Δεκέμβριος 2021) σε υπήκοο της Βενεζουέλας ο οποίος έπεσε θύμα σοβαρών παραβιάσεων από μέλη της εθνικής φρουράς μετά τη σύλληψή του στο πλαίσιο διαδήλωσης αντιπολίτευσης. Το δικαστήριο επισήμανε ότι η καταπάτηση των δικαιωμάτων ενισχύθηκε από την ανακάλυψη του σεξουαλικού προσανατολισμού του αιτούντος.

3.3 Δίωξη με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα του φύλου που συνεπάγεται διεθνή προστασία λόγω συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα

Διάφορες αποφάσεις που παρέχουν προστασία λόγω συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό εκδόθηκαν τα τελευταία δύο χρόνια από το CNDA στη Γαλλία για αιτούντες από τη Μπουρκίνα Φάσο, τη Γουατεμάλα, τη Μιανμάρ, τη Σρι Λάνκα και το Τόγκο, στις οποίες το δικαστήριο έδωσε έμφαση στις κοινωνικές προκαταλήψεις, την οικογενειακή ή κοινοτική βία και την ανεπαρκή κρατική προστασία που θεμελιώνει βάσιμο φόβο δίωξης. Μεταξύ του 2020 και του 2023, το CNDA χορήγησε επίσης προσφυγική προστασία σε αρκετούς ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες από χώρες, όπως το Αφγανιστάν, το Μπενίν, η Βραζιλία, το Τσαντ, το Ιράν, το Ιράκ, ο Λίβανος, η Τανζανία και η Τυνησία, με βάση την ιδιότητα του μέλους μιας ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας σύμφωνα με τη Σύμβαση του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων, αναδεικνύοντας τόσο τον κίνδυνο βλάβης που προέρχεται από πολλαπλούς φορείς όσο και την ανεπαρκή κρατική προστασία. Ταυτόχρονα, στην Ιταλία, το δικαστήριο αποφάνθηκε σε δύο περιπτώσεις στις οποίες αιτούντες από τη Νιγηρία και τη Γκάμπια πληρούσαν τις προϋποθέσεις προστασίας βάσει της ιδιότητας του μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού τους ([Αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#), Νοέμβριος 2022 και [Αιτών κατά τοπικής επιτροπής για τη](#)

[χορήγηση διεθνούς προστασίας \(Βερόνα\)](#), Απρίλιος 2022]. Πιο πρόσφατα, το Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας (ΔΔΔΠ) στην Κύπρο χορήγησε προστασία πρόσφυγα σε υπήκοο του Καμερούν λόγω του αμφιφυλόφιλου προσανατολισμού του, διαπιστώνοντας ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στο Καμερούν μπορούν να αποτελούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, καθώς μοιράζονται ένα κοινό εγγενές χαρακτηριστικό και γίνονται αντιληπτά τόσο από το κράτος όσο και από την κοινωνία ως διαφορετική ομάδα ([M.M.B.N. κατά Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω της Υπηρεσίας Ασύλου](#), 5 Φεβρουαρίου 2025).

Η τελευταία απόφαση του CNDA ([M.C. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Μάρτιος 2025) αφορούσε έναν υπήκοο ΛΟΑΤΚΙ από τη Γουατεμάλα, ο οποίος υπήρξε θύμα επιθέσεων και απειλών στη χώρα καταγωγής του λόγω της ομοφυλοφιλίας του. Το δικαστήριο αναγνώρισε την ύπαρξη μιας ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ομοφυλόφιλων ατόμων που υφίστανται διακρίσεις, σοβαρή βία και κακομεταχείριση στη Γουατεμάλα, σημειώνοντας ότι υπήρχαν πραγματικές και διαρκείς απειλές για τα θεμελιώδη δικαιώματα των σεξουαλικών μειονοτήτων και ότι η χώρα δεν διέθετε νομικό πλαίσιο που να εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα.

Επίσης, το CNDA διαπίστωσε ότι τα ομοφυλόφιλα άτομα αποτελούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα στη Σρι Λάνκα [[M.K. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#) Δεκέμβριος 2024], αφού εξέτασε νομικές διατάξεις που ποινικοποιούν τις σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ατόμων του ιδίου φύλου και τις αυθαίρετες συλλήψεις και κρατήσεις που υφίστανται τα μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ καθώς και τις επιθέσεις και τα εγκλήματα μίσους εις βάρος τους στην κοινωνία της Σρι Λάνκα. Ομοίως, το CNDA αναγνώρισε την ύπαρξη ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, ομοφυλόφιλων, τόσο στο Τόγκο [[M.N. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Ιούλιος 2024] όσο και στη Μιανμάρ [[M.A. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Νοέμβριος 2023], διαπιστώνοντας ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα υπέστησαν βία, διακρίσεις και παρενόχληση και οι πράξεις αυτές επιδεινώθηκαν από την παράλειψη των εθνικών αρχών να παράσχουν αποτελεσματική προστασία. Όσον αφορά την κατάσταση στη Μιανμάρ, το δικαστήριο σημείωσε επίσης ότι στη Μιανμάρ υπήρχε εθνικός νόμος που ποινικοποιούσε τους ομοφυλόφιλους και ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες για τη χώρα προέλευσης έδειχναν ότι οι σχετικές διατάξεις εφαρμόζονταν.

Αν και τον Ιούλιο του 2024 η ομοφυλοφιλία δεν είχε ποινικοποιηθεί στη Μπουρκίνα Φάσο, το CNDA αναγνώρισε τα ομοφυλόφιλα άτομα ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, σημειώνοντας ότι αντιμετωπίζουν στιγματισμό, διακρίσεις, κοινωνική βία, κακομεταχείριση και εξευτελισμό από τα μέλη των δυνάμεων ασφαλείας, την αστυνομία και την κοινωνία γενικότερα ([M.G. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Ιούλιος 2024). Το CNDA υπογράμμισε παράλληλα ότι στις 10 Ιουλίου 2024 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε νομοσχέδιο με στόχο την απαγόρευση και την ποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας.

Ο κίνδυνος δίωξης μπορεί να προέρχεται όχι μόνο από τις εθνικές αρχές, αλλά και από άτομα (μέσω εγκλημάτων τιμής) και από ιδρύματα υγείας (με χειρουργικές επεμβάσεις επαναπροσδιορισμού φύλου και θεραπεία μεταστροφής), όπως παρατήρησε το CNDA στην υπόθεση [M.A. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#) (Ιούλιος 2023). Το δικαστήριο χορήγησε προσφυγική προστασία σε Ιρανό υπήκοο λόγω του κινδύνου δίωξης από τις εθνικές αρχές και από τον πατέρα του σε περίπτωση επιστροφής στο Ιράν, λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού. Το δικαστήριο υπενθύμισε ότι η ομοφυλοφιλία ποινικοποιείται στο Ιράν και μπορεί να τιμωρείται με μαστίγωση, κράτηση και θανατική ποινή. Προσέθεσε επίσης ότι η εν λόγω δίωξη δεν διαπράχθηκε αποκλειστικά από τις εθνικές αρχές αλλά και από ιδιωτικούς φορείς, όπως στην περίπτωση του αιτούντος. Το

δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ομοφυλόφιλοι στο Ιράν αποτελούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο Α2 της Σύμβασης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων.

Επισημαίνοντας τη δίωξη μελών της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ με βάση τις γενικές νομοθετικές διατάξεις καθώς και τις πρακτικές διακρίσεων και τη σοβαρή βία που φτάνει μέχρι τα βασανιστήρια και τη δολοφονία από ένοπλες ομάδες, το CNDA χορήγησε προσφυγική προστασία σε Ιρακινό υπήκοο στην υπόθεση [M.T. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#) (Νοέμβριος 2022). Το δικαστήριο έκρινε ότι ο αιτών ήταν εκτεθειμένος στη βία που υπέστη από την οικογένειά του πριν από την αναχώρησή του από το Ιράκ, καθώς και στον γενικότερο κίνδυνο που συνδέεται με τη σοβαρή βία που ασκείται από διάφορους τομείς της ιρακινής κοινωνίας κατά των μελών της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ. Το δικαστήριο έκρινε έτσι ότι ο αιτών είχε βάσιμο φόβο δίωξης, καθώς ανήκε στην κοινωνική ομάδα των ομοφυλοφίλων στο Ιράκ.

Ομοίως, το CNDA χορήγησε προστασία σε Βραζιλιάνο πρόσφυγα ο οποίος διώχθηκε από τους συγγενείς του και την κοινωνία λόγω της ομοφυλοφιλίας του, παρατηρώντας ότι οι ομοφυλόφιλοι αποτελούν μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα στη Βραζιλία που ενδέχεται να εκτεθεί σε κίνδυνο δίωξης ([M.C. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Νοέμβριος 2021). Η ποινικοποίηση των σχέσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, σε συνδυασμό με τις διακρίσεις και τον στιγματισμό, αποτέλεσε βασικό παράγοντα για την αξιολόγηση από το CNDA ενός Τυνήσιου αιτούντος ([M.R. κατά Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Οκτώβριος 2022) και ενός αιτούντος από το Τσαντ ([M.M.A. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Ιούνιος 2022).

Επιπλέον, το CNDA χορήγησε προσφυγική προστασία σε αιτούντα από την Τανζανία, τονίζοντας τις αυστηρές ποινές φυλάκισης, έως και 30 ετών, σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα της Ζανζιβάρης για αδικήματα ομοφυλοφίλων και υπενθυμίζοντας την προηγούμενη διαπίστωσή του ότι οι ομοφυλόφιλοι στην Τανζανία αποτελούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ([M.S. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#), Ιανουάριος 2022). Παρότι μπορεί να υπάρχει νομοθεσία που ποινικοποιεί την ομοφυλοφιλία, δεν εφαρμόζεται πάντα από τα δικαστήρια, όπως επισημάνθηκε από το CNDA στην υπόθεση [M.C. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#) (Μάιος 2020) κατά την εξέταση της αίτησης ασύλου Λιβανέζου υπηκόου. Παρ' όλα αυτά, λόγω των de facto διακρίσεων, το δικαστήριο έκρινε ότι οι ομοφυλόφιλοι στο Λίβανο αποτελούσαν μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα που κινδύνευε από διώξεις και ότι δεν υπήρχε αποτελεσματική κρατική προστασία για τα θύματα βίαιων ομοφοβικών πράξεων.

Ο βάσιμος φόβος δίωξης λόγω της ιδιότητας μέλους της ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ομοφυλοφίλων στο Αφγανιστάν εξετάστηκε στην υπόθεση [M.A. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών \(OFPRA\)](#) (Ιούνιος 2022), όταν το CNDA αναγνώρισε το καθεστώς πρόσφυγα για Αφγανό που χαρακτηρίστηκε ομοφυλόφιλος από τους κατοίκους της περιοχής του. Παραπέμποντας στις εκθέσεις του EUAA [Country of Origin Information Report Afghanistan Individuals targeted under societal and legal norms](#) (Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής, Αφγανιστάν Πρόσωπα που στοχοποιούνται βάσει κοινωνικών και νομικών κανόνων) (Δεκέμβριος 2017) και [Afghanistan Country focus. Country of Origin Information Report](#) (Αφγανιστάν. Έκθεση εστίασης σε χώρα. Έκθεση πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής) (Ιανουάριος 2022), το δικαστήριο επισήμανε ότι ο Αφγανός πρόσφυγας είχε βάσιμο φόβο στιγματισμού λόγω της συμμετοχής του σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα.

Τέλος, το CNDA έκρινε ότι οι γυναίκες που ανήκαν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ στο Μπενίν αποτελούσαν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα που είχε βάσιμο φόβο δίωξης [*Τ. κατά Γαλλικού Γραφείου Προστασίας Προσφύγων και Ανιθαγενών (OFPRA)*, Φεβρουάριος 2021]. Μολονότι η ομοφυλοφιλία δεν διώκεται ποινικά στο Μπενίν, το δικαστήριο επισήμανε ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα δεν λαμβάνουν επαρκή κρατική προστασία έναντι των διακρίσεων.



4. Αξιολόγηση της αξιοπιστίας και των αποδεικτικών στοιχείων για αιτούντες με ισχυρισμούς που σχετίζονται με στοιχεία SOGIESC

Τα αποδεικτικά στοιχεία για την υποστήριξη της αξιοπιστίας μπορεί να είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες, επειδή αφορούν ένα χαρακτηριστικό θεμελιώδες για την ταυτότητα του ατόμου, «μύχιες» ή «κρυφές» σκέψεις, απόψεις και εκφάνσεις ύπαρξης.¹¹ Η αξιολόγηση της αξιοπιστίας των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων μπορεί να γίνεται με βάση τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία που υπάρχουν στον φάκελο ή, ελλείψει εγγράφων, με βάση τα κύρια, ουσιώδη πραγματικά περιστατικά της αίτησης. Βλέπε [Judicial Analysis on Evidence and Credibility Assessment in the Context of the Common European Asylum System \(Δικαστική ανάλυση του EUAA σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία και την αξιολόγηση της αξιοπιστίας στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, 17 Φεβρουαρίου 2023\)](#).

Το ΔΕΕ παρείχε καθοδήγηση σε τρεις αποφάσεις σχετικά με τις μεθόδους αξιολόγησης που πρέπει να χρησιμοποιούν οι εθνικές αρχές κατά την εξέταση της αξιοπιστίας ενός δηλωθέντος σεξουαλικού προσανατολισμού, σχετικά με την καθυστερημένη αποκάλυψη της ομοφυλοφιλίας ως νέου στοιχείου ή γεγονότος σε μεταγενέστερες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, καθώς και σχετικά με τη χρήση εκθέσεων εμπειρογνομόνων για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας ισχυρισμών που βασίζονται στον σεξουαλικό προσανατολισμό. Τα δικαστήρια έχουν εφαρμόσει τα εν λόγω πρότυπα σε εθνικό επίπεδο, ενώ εμπλούτισαν παράλληλα το αυξανόμενο σώμα της νομολογίας εξετάζοντας, για παράδειγμα, τη χρήση της δραστηριότητας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως αποδεικτικού στοιχείου για αιτήσεις που βασίζονται σε λόγους SOGIESC.

Καθώς τα άτομα ζητούν διεθνή προστασία με βάση τα στοιχεία SOGIESC, η ανάγκη για ΠΧΚ σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων έχει αυξηθεί, όπως επισημαίνεται στο [ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2014 σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας](#), το οποίο παρότρυνε τις αρχές ασύλου να τεκμηριώνουν συστηματικά και να παρέχουν τις εν λόγω πληροφορίες στους φορείς λήψης αποφάσεων.¹² Η αξία των ΠΧΚ τονίστηκε στην εθνική νομολογία κατά την αξιολόγηση των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών συνθηκών στη χώρα καταγωγής, προκειμένου να προσδιοριστεί αν τα άτομα που ανήκουν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ διατρέχουν κίνδυνο δίωξης αποκλειστικά λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού τους.

Τα εθνικά δικαστήρια έχουν επίσης εξετάσει το μέτρο απόδειξης και το βάρος της απόδειξης των αιτήσεων που βασίζονται σε λόγους SOGIESC, σημειώνοντας επίσης το καθήκον του δικαστή να διατάσσει *αυτεπαγγέλτως* πρόσθετες έρευνες που θεωρούνται κατάλληλες για την επαλήθευση της αξιοπιστίας της ιστορίας ενός ΛΟΑΤΚΙ αιτούντος και των αποδεικτικών στοιχείων στον φάκελο.

4.1. Κατευθυντήριες γραμμές του ΔΕΕ σχετικά με την αξιολόγηση της αξιοπιστίας και των αποδεικτικών στοιχείων για αιτήσεις προστασίας ΛΟΑΤΚΙ

Το τμήμα μείζονος συνθέσεως του ΔΕΕ αποφάνθηκε σχετικά με την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του προβαλλόμενου σεξουαλικού προσανατολισμού, επισημαίνοντας ότι οι δηλώσεις του αιτούντος σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του αποτελούν μόνο το σημείο εκκίνησης της αξιολόγησης που διενεργούν οι αρχές, οι οποίες πρέπει στη συνέχεια να διερευνήσουν τον ισχυρισμό διασφαλίζοντας τον σεβασμό της αξιοπρέπειας και της ιδιωτικής ζωής του αιτούντος ([A., B., C. κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#), C-148/13, C-149/13 και C-150/13, Δεκέμβριος 2014).

Το ΔΕΕ εξέδωσε τις ακόλουθες οδηγίες σχετικά με τις μεθόδους αξιολόγησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται από τις εθνικές αρχές:

- 1) Η αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου η οποία στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε στερεοτυπικές αντιλήψεις που συνδέονται με τους ομοφυλόφιλους δεν επιτρέπει στις αρχές να συνεκτιμήσουν την ατομική κατάσταση και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος. Η αδυναμία ενός αιτούντος άσυλο να απαντήσει σε τέτοιου είδους ερωτήσεις δεν μπορεί να συνιστά αφ' εαυτής επαρκή λόγο για να συναχθεί η αναξιπιστία του αιτούντος.
- 2) Μολονότι οι εθνικές αρχές βασιμώς προβαίνουν, κατά περίπτωση, σε υποβολή ερωτήσεων προκειμένου να εκτιμήσουν τα γεγονότα και τις περιστάσεις σχετικά με τον προβαλλόμενο σεξουαλικό προσανατολισμό των αιτούντων άσυλο, εντούτοις οι ερωτήσεις που αφορούν τις λεπτομέρειες των σεξουαλικών πρακτικών του οικείου αιτούντος άσυλο προσβάλλουν τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης της ΕΕ και, ειδικότερα, το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.
- 3) Το δικαστήριο δήλωσε σαφώς ότι η υποβολή του αιτούντος σε «τεστ», προκειμένου να αποδείξει την ομοφυλοφιλία του ή η απαίτηση να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. βιντεοσκοπημένες λήψεις των ερωτικών του συνευρέσεων) δεν έχει κατ' ανάγκη αποδεικτική αξία και περαιτέρω συνεπάγεται την προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ο σεβασμός της οποίας κατοχυρώνεται από τον Χάρτη.
- 4) Λαμβάνοντας υπόψη τον ευαίσθητο χαρακτήρα των πληροφοριών που σχετίζονται με την προσωπική ταυτότητα και τον σεξουαλικό προσανατολισμό ενός ατόμου, οι αρχές δεν μπορούν να κρίνουν αναξιόπιστες τις δηλώσεις του αιτούντος αποκλειστικά και μόνο λόγω του γεγονότος ότι, εξαιτίας της διστακτικότητάς του να αποκαλύψει προσωπικές πτυχές της ζωής του, δεν δήλωσε εξ αρχής την ομοφυλοφιλία του.

Η εν λόγω απόφαση του ΔΕΕ εφαρμόστηκε από εθνικά δικαστήρια, τα οποία τόνισαν τον κεντρικό ρόλο της αξιολόγησης αξιοπιστίας στην αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου ΛΟΑΤΚΙ, ιδίως όταν οι προσωπικές περιστάσεις αποτελούν την πρωταρχική βάση για τη διαπίστωση κινδύνου δίωξης.

Για παράδειγμα, παραπέμποντας στην απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση [A., B., C. κατά Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#), η αρχή προσφυγών στην Ελλάδα τόνισε τη σημασία του σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής κατά την αξιολόγηση αίτησης ασύλου που υποβλήθηκε από Ιρανό υπήκοο για λόγους ομοφυλοφιλίας ([Αιτών κατά Γραφείου Ασύλου](#), Φεβρουάριος 2020). Το δικαστήριο έκρινε ότι η διαδικασία αξιολόγησης της αξιοπιστίας του ισχυρισμού του αιτούντος και οι λεπτομερείς ερωτήσεις σχετικά με τις

σεξουαλικές του δραστηριότητες και τα κίνητρά του αντέβαιναν στα άρθρα 3 και 7 του Χάρτη της ΕΕ και, περαιτέρω, η φύση και η παρεμβατικότητα των ερωτήσεων προσέβαλαν την ακεραιότητα του ατόμου, παραβιάζοντας την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του.

Ομοίως, στην υπόθεση [Αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#) (Ιανουάριος 2021), το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο της Ιταλίας έκρινε ότι η αξιολόγηση της αξιοπιστίας δεν μπορεί να βασίζεται σε στερεοτυπικές έννοιες που συνδέονται με την ομοφυλοφιλία και, ειδικότερα, στην αδυναμία του αιτούντος να απαντήσει σε στερεοτυπικές ερωτήσεις σχετικά με την ομοφυλοφιλία. Τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο αιτών στην εξιστόρηση των προσωπικών λεπτομερειών της ιστορίας του τόνισε το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο της Ιταλίας, το οποίο ακύρωσε την απόφαση κατώτερου δικαστηρίου, σημειώνοντας ότι η αξιολόγηση της αξιοπιστίας που παρείχε το εν λόγω δικαστήριο βασίστηκε σε δευτερεύουσες λεπτομέρειες και στερεότυπες αντιλήψεις που συνδέονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του αιτούντος και δεν έλαβε υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε ο αιτών στην εξιστόρηση προσωπικών λεπτομερειών ([Αιτών κατά τοπικής επιτροπής για την αναγνώριση της διεθνούς προστασίας \(Μπάρι\)](#)).

Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας τόνισε ότι ο φόβος του αιτούντος για δίωξη λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα της βιωμένης εμπειρίας του και απέρριψε την άποψη ότι η αδυναμία άρθρωσης όρων που σχετίζονται με την ομοφυλοφιλία ή συμμόρφωσης με ένα «παγκόσμιο» πρότυπο αυτοπροσδιορισμού ΛΟΑΤΚΙ μπορεί να υπονομεύσει τη νομιμότητα της αίτησης ασύλου ([αιτών κατά διεύθυνσης υποθέσεων ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Λιθουανίας](#), Ιανουάριος 2025). Εν τω μεταξύ, το Ανώτερο Δικαστήριο της Ιρλανδίας απέρριψε την προσφυγή υπηκόου της Γκάνας που ζήτησε διεθνή προστασία για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού, επισημαίνοντας ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο είχε επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή ώστε να αποφύγει στερεοτυπικές παραδοχές και εικασίες και είχε διενεργήσει κατάλληλη και ενδελεχή αξιολόγηση της αξιοπιστίας ([F.B.C. κατά δικαστηρίου εκδίκασης προσφυγών στον τομέα της διεθνούς προστασίας \(IPAC, International Protection Appeals Tribunal\) και λοιπών](#), Ιούνιος 2024).

Όσον αφορά τις παραδοχές, το Δικαστήριο της Χάγης που εδρεύει στο Hertogenbosch τόνισε ότι οι αρχές θα πρέπει να αποφεύγουν να προβαίνουν σε υποθέσεις σχετικά με τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες και αναγνώρισε ότι τα άτομα ενδέχεται να αντιμετωπίσουν σημαντικά εμπόδια στην αποκάλυψη του σεξουαλικού προσανατολισμού τους, ανεξάρτητα από το εκπαιδευτικό υπόβαθρο ή τις προσωπικές τους περιστάσεις ([Αιτών κατά Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας](#), Ιούλιος 2021). Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο Γενικός Γραμματέας έσφαλε όταν στήριξε την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του αιτούντος στον τρόπο με τον οποίο ο αιτών, ένας ΛΟΑΤΚΙ υπήκοος της Ουγκάντα, επέλεξε τα λόγια του και στο γεγονός ότι ο αιτών, με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, θα έπρεπε να είχε περιγράψει τα συναισθήματα και τις εμπειρίες του με περισσότερες λεπτομέρειες. Επιπλέον, το δικαστήριο επισήμανε ότι, κατά την αξιολόγηση αιτημάτων, η αποφαινόμενη αρχή δεν θα πρέπει να εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο ο αιτών περιγράφει τον σεξουαλικό προσανατολισμό του σε σύγκριση με παρόμοιους αιτούντες.

Η παρουσία ή η απουσία συγκεκριμένων στερεοτυπικών συμπεριφορών δεν θα πρέπει να συνάγεται αυτοδικαίως κατά την αξιολόγηση του σεξουαλικού προσανατολισμού ενός ατόμου, όπως τονίζεται από την IPAC στην υπόθεση [Αιτών κατά Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω της Υπηρεσίας Ασύλου](#) (Οκτώβριος 2024), η οποία εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με τη χρήση του μοντέλου Difference-Shame-Stigma-Harm (DSSH) κατά την αξιολόγηση αιτήματος που βασίζεται σε στοιχεία SOGIESC ενός αμφιφυλόφιλου αιτούντος από το

Καμερούν. Το δικαστήριο επισήμανε ότι το εν λόγω μοντέλο πρέπει να εφαρμόζεται με ευαισθησία στις πολιτισμικές διαφορές και τις ατομικές εμπειρίες, καθώς η αντίδραση κάθε ατόμου στον σεξουαλικό προσανατολισμό του διαμορφώνεται από την προσωπική του ιστορία, τον πολιτισμό και το κοινωνικοοικονομικό του πλαίσιο. Κατά συνέπεια, σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία ή συναισθήματα που σχετίζονται με τη ντροπή ή το στίγμα, η αξιολόγηση σύμφωνα με τις οδηγίες του μοντέλου DSSH μπορεί να υπονομεύσει την αξιοπιστία του αιτούντος. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο προχώρησε στην αξιολόγηση των δηλώσεων του αιτούντος όχι σύμφωνα με το μοντέλο DSSH, αλλά με κοινούς δείκτες αξιοπιστίας, τονίζοντας ότι δεν υπάρχουν καθολικά χαρακτηριστικά ή ιδιότητες που χαρακτηρίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα.

Οι αμφιβολίες που προκύπτουν από τις ασυνέπειες στην εξιστόρηση του αιτούντος μπορούν να εξαλειφθούν, όπως σημείωσε το Περιφερειακό Διοικητικό Δικαστήριο του Cottbus στη Γερμανία, το οποίο αποφάσισε ότι οι δηλώσεις σχετικά με τα γεγονότα στις οποίες προέβη ένας Αλγερινός υπήκοος, ο οποίος ισχυριζόταν ότι διώκεται λόγω της ομοφυλοφιλίας του, ήταν αξιόπιστες, καθώς ήταν περιεκτικές και ο αιτών ήταν πρόθυμος να διορθώσει τυχόν ασυνέπειες κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ([Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες \(BAMF\)](#), Φεβρουάριος 2023).

Τα εθνικά δικαστήρια έχουν επίσης επισημάνει ότι η άγνοια σχετικά με τις ομάδες ΛΟΑΤΚΙ δεν υποδηλώνει κατ' ανάγκη την έλλειψη αξιοπιστίας του αιτούντος. Όπως υπογράμμισε το Εφετείο του Τάλιν της Εσθονίας σε μια υπόθεση που αφορούσε αιτούντα από τη Ναμίμπια, δεν επιθυμούν όλοι να δημοσιοποιείται ο σεξουαλικός τους προσανατολισμός και ο αιτών είχε βάσιμους λόγους να φοβάται τη σύλληψη στη Ναμίμπια, δεδομένου ότι η σεξουαλική επαφή μεταξύ δύο ανδρών ποινικοποιείται και οι σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου δεν ήταν ανεκτές στην κοινωνία, οπότε θα μπορούσε να γίνει κατανοητός ο λόγος για τον οποίο οι δηλώσεις του αιτούντος δεν ήταν πολύ λεπτομερείς ([XX κατά Αστυνομίας και υπηρεσίας συνοριοφυλακής](#), Νοέμβριος 2019).

Τέλος, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο στην Ιταλία έκρινε ότι δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι ο αιτών είναι αναξιόπιστος, υποθέτοντας *εκ των προτέρων* ότι ο ισχυρισμός περί δίωξης λόγω ομοφυλοφιλίας ήταν αποτέλεσμα αμυντικής επιλογής που αποσκοπούσε μόνο στη χορήγηση διεθνούς προστασίας ([αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#), Ιούλιος 2020). Το δικαστήριο επισήμανε ότι δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι τα έγγραφα που υποβλήθηκαν από τον αιτούντα ήταν πλαστά απλώς και μόνο από το γεγονός ότι, στη συγκεκριμένη περιοχή της χώρας καταγωγής (στην προκειμένη περίπτωση στη Νιγηρία), η χρήση πλαστών εγγράφων αυξήθηκε. Για να διαπιστώσει την αξιοπιστία στην υπόθεση αυτή, το δικαστήριο επισήμανε ότι ο δικαστής θα μπορούσε να είχε ζητήσει *αυτεπαγγέλτως* ιατρο-ψυχολογική γνωμάτευση.

4.2. Καθυστερημένη αποκάλυψη στοιχείων SOGIESC στις διαδικασίες ασύλου

Η καθυστερημένη αποκάλυψη στοιχείων SOGIESC στη διαδικασία ασύλου δεν θα πρέπει, από μόνη της, να επηρεάζει αρνητικά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του αιτούντος. Οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες συχνά αντιμετωπίζουν περιθωριοποίηση, διακρίσεις, στιγματισμό και βία στη χώρα καταγωγής τους, γεγονός που μπορεί να τους εμποδίσει να αποκαλύψουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους. Οι αιτούντες μπορεί επίσης να μην γνωρίζουν ότι το γεγονός ότι ανήκουν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ μπορεί να συνιστά λόγο χορήγησης διεθνούς προστασίας. Επιπλέον, οι προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, όπως το μορφωτικό του επίπεδο, μπορεί επίσης να επηρεάσουν τις γνώσεις και την

κατανόησή του σχετικά με τη σημασία της αποκάλυψης του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου του στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου.

Το ζήτημα της καθυστερημένης αποκάλυψης διαλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 28 του ΚΑΑ, στην οποία ορίζεται ότι «η αποφαινόμενη αρχή δεν θα πρέπει να συνάγει ότι ο αιτών στερείται αξιοπιστίας απλώς και μόνο επειδή δεν ανέφερε τον δεδηλωμένο γενετήσιο προσανατολισμό του την πρώτη φορά που του ζητήθηκε να περιγράψει τους λόγους για την δίωξη που υπέστη, εκτός και αν είναι πασιφανές ότι ο αιτών επιθυμεί απλά να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εφαρμογή της απόφασης για την επιστροφή του».

Το ΔΕΕ αποφάνθηκε σχετικά με το ζήτημα της καθυστερημένης αποκάλυψης του σεξουαλικού προσανατολισμού στο πλαίσιο μεταγενέστερων αιτήσεων βάσει του άρθρου 40 της αναδιατυπωμένης ΟΔΑ στην υπόθεση [XY](#) (C-18/20, 9 Σεπτεμβρίου 2021), ενώ τα εθνικά δικαστήρια σημείωσαν ότι η καθυστερημένη αποκάλυψη δεν θα πρέπει να υπονομεύει την αξιοπιστία του αιτούντος, καθώς μια τέτοια καθυστέρηση είναι κατανοητή και δικαιολογημένη, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο φόβος, η ντροπή ή η άγνοια μπορεί να εμποδίσουν τον αιτούντα να αποκαλύψει εγκαίρως τον σεξουαλικό του προσανατολισμό.

4.2.1 Ερμηνεία από το ΔΕΕ της έννοιας «νέα στοιχεία ή πραγματικά περιστατικά» σε μεταγενέστερες αιτήσεις διεθνούς προστασίας βάσει SOGIESC

Στην υπόθεση [XY](#) (C-18/20, 9 Σεπτεμβρίου 2021), το ΔΕΕ αποφάνθηκε σχετικά με την καθυστερημένη γνωστοποίηση της ομοφυλοφιλίας ως νέο στοιχείου ή πραγματικού περιστατικού σε μεταγενέστερες αιτήσεις βάσει του άρθρου 40 της αναδιατυπωμένης ΟΔΑ. Σε εθνικό επίπεδο, το Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο της Αυστρίας αποφάνθηκε ότι Ιρακινός αιτών δεν αποκάλυψε την ομοφυλοφιλία του κατά τη διάρκεια της έρευνας σχετικά με την πρώτη αίτηση διεθνούς προστασίας και ότι η αρχή του *dedikassμένου* απαγορεύει στις αρχές να εξετάσουν το πραγματικό στοιχείο. Κατόπιν παραπομπής στο ΔΕΕ για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, το ευρωπαϊκό δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το άρθρο 40 παράγραφοι 2 και 3 πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι τα «νέα στοιχεία ή πραγματικά περιστατικά» που «εμφανίστηκαν ή παρουσιάστηκαν από τον αιτούντα» περιλαμβάνουν στοιχεία ή πραγματικά περιστατικά που επήλθαν μετά την οριστική περάτωση της διαδικασίας και έχουν ως αντικείμενο την προγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας, καθώς και στοιχεία ή πραγματικά περιστατικά που υφίσταντο ήδη πριν από την περάτωση της εν λόγω διαδικασίας, αλλά τα οποία δεν επικαλέστηκε ο αιτών.

Το δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι η εθνική διάταξη με την οποία μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 40 της αναδιατυπωμένης ΟΔΑ περιλάμβανε ένα πρόσθετο κριτήριο μη προβλεπόμενο στην οδηγία, το οποίο είναι η προθεσμία των 2 εβδομάδων για την υποβολή της μεταγενέστερης αίτησης, η οποία υπολογίζεται από τη στιγμή που το πρόσωπο λαμβάνει γνώση του νέου γεγονότος για την επανάληψη της διαδικασίας. Το δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 40 δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να καθορίζουν προθεσμίες για την υποβολή μεταγενέστερης αίτησης. Τέλος, το άρθρο 40 παράγραφος 4, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος, το οποίο δεν μετέφερε την εν λόγω διάταξη στο εσωτερικό δίκαιο, να αρνηθεί να εξετάσει επί της ουσίας μεταγενέστερη αίτηση, όταν τα νέα στοιχεία ή πραγματικά περιστατικά των οποίων γίνεται επίκληση υφίσταντο κατά τον χρόνο της προηγούμενης διαδικασίας και δεν προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, λόγω πταίσματος καταλογιστέου στον αιτούντα.

4.2.2 Αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων σχετικά με καθυστερημένη αποκάλυψη στοιχείων SOGIESC σε διαδικασίες ασύλου

Το 2025, το Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο της Αυστρίας εξέδωσε δύο αποφάσεις σχετικά με την καθυστερημένη γνωστοποίηση του σεξουαλικού προσανατολισμού στις αιτήσεις ασύλου, διαπιστώνοντας ότι η καθυστερημένη γνωστοποίηση δεν θα πρέπει να υπονομεύει την αξιοπιστία του αιτούντος και αναγνωρίζοντας τον ευαίσθητο χαρακτήρα της αποκάλυψης του σεξουαλικού προσανατολισμού. Το δικαστήριο στην υπόθεση [Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Ασύλου \(BFA\)](#) (Ιούνιος 2025) αποφάνθηκε επί της προσφυγής υπηκόου του Καμερούν, τονίζοντας ότι, μολονότι η καθυστερημένη γνωστοποίηση δεν υπονομεύει, από μόνη της, την αξιοπιστία, οι αξιολογήσεις αξιοπιστίας πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τόσο τον χρόνο της γνωστοποίησης όσο και τη συνολική ποιότητα των αποδεικτικών στοιχείων. Νωρίτερα, τον Ιανουάριο του 2025, το ίδιο δικαστήριο ακύρωσε αρνητική απόφαση για υπήκοο του Ιράκ, ο οποίος αποκάλυψε τον σεξουαλικό προσανατολισμό του στη μεταγενέστερη αίτησή του ([X κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Ασύλου \(BFA\)](#)), επιβεβαιώνοντας ότι το γεγονός και μόνο ότι το πρόσωπο δεν αποκάλυψε αμέσως τον σεξουαλικό του προσανατολισμό δεν υπονομεύει, λόγω της ευαίσθητης φύσης του θέματος, την αξιοπιστία ενός τέτοιου αιτήματος.

Ομοίως, το CALL στο Βέλγιο διαπίστωσε ότι ο χρόνος αποκάλυψης του σεξουαλικού προσανατολισμού δεν πρέπει, αφ' εαυτού, να υπονομεύει την αξιοπιστία του αιτούντος. Στην υπόθεση [X κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#) (Αύγουστος 2024), το CALL διαπίστωσε ότι ο Γενικός Επίτροπος Προσφύγων και Ανιθαγενών (Commissioner General for Refugees and Stateless Persons, CGRS) δεν προέβη σε επιμελή αξιολόγηση της αίτησης, διότι δεν έλαβε υπόψη ότι παράγοντες όπως η ντροπή ή η ψυχική υγεία μπορεί να καθυστερήσουν την αποκάλυψη του σεξουαλικού προσανατολισμού και ότι οι καθυστερήσεις αυτές δεν υπονομεύουν αυτομάτως την αξιοπιστία. Επισημάνε ότι το παρελθόν του αιτούντος ως μοναχού μπορεί να έχει συμβάλει στα αισθήματα ντροπής και η επικρατούσα κοινωνική απόρριψη των σχέσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου στην Ουγκάντα θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα ανακαλύπτουν και εκφράζουν τη σεξουαλική τους ταυτότητα. Ως εκ τούτου, το CALL κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την ορθή αξιολόγηση του ισχυρισμού και ζήτησε από τον Γενικό Επίτροπο Προσφύγων και Ανιθαγενών (Commissioner General for Refugees and Stateless Persons, CGRS) να προβεί σε διεξοδικότερη εξέταση. Ομοίως, στην υπόθεση [X κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#), (Απρίλιος 2023), το CALL δήλωσε ότι δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο αιτών στερείται αξιοπιστίας από το γεγονός ότι δεν δήλωσε αμέσως την ομοφυλοφιλία του στην αρχική αίτηση και κατέδειξε απροθυμία να αποκαλύψει προσωπικά στοιχεία. Στην υπόθεση αυτή, το CALL ακύρωσε απόφαση περί απαραδέκτου με την οποία απορρίφθηκε μεταγενέστερη αίτηση ιρακινού υπηκόου, ο οποίος ανέφερε για πρώτη φορά τον σεξουαλικό προσανατολισμό του στην πέμπτη αίτησή του και υπέβαλε αποδεικτικά στοιχεία στην ένατη μεταγενέστερη αίτησή του.

Ακολουθώντας παρόμοιο σκεπτικό, το Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο της Ελβετίας έκρινε ότι δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι τα γεγονότα σχετικά με τον ομοφυλοφιλικό προσανατολισμό ενός αιτούντος από την Ερυθραία δεν είναι αξιόπιστα, επειδή δεν δηλώθηκαν με την πρώτη δυνατή ευκαιρία, για την προβολή των λόγων δίωξης [[Α κατά Υφυπουργείου Μετανάστευσης \(State Secretariat for Migration, SEM\)](#), Ιούλιος 2019]. Το δικαστήριο επισημάνε ότι ο εικαζόμενος φόβος του αιτούντος ότι θα υποστεί σημαντικά μειονεκτήματα, λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του ή ότι θα συλληφθεί και θα τεθεί εκ νέου υπό κράτηση ήταν κατανοητός και δικαιολογημένος βάσει του δικαίου των προσφύγων.

4.3. Απόφαση του ΔΕΕ σχετικά με τη χρήση των εκθέσεων εμπειρογνωμόνων για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των αιτήσεων προστασίας για λόγους SOGIESC

Το ΔΕΕ αποφάνθηκε σχετικά με τη χρήση των εκθέσεων εμπειρογνωμόνων και των προβολικών τεστ προσωπικότητας για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των αιτήσεων που βασίζονται στον σεξουαλικό προσανατολισμό στην υπόθεση [F κατά Office for Immigration and Citizenship \(Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal\)](#) (Ιανουάριος 2018). Το ΔΕΕ έκρινε ότι το άρθρο 4 της αναδιατυπωμένης οδηγίας ΟΕΑΑ δεν εμποδίζει τις εθνικές αρχές να ζητούν έκθεση εμπειρογνώμονα σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, προκειμένου να εκτιμήσουν γεγονότα και περιστάσεις που σχετίζονται με τον δηλωθέντα σεξουαλικό προσανατολισμό ενός αιτούντος. Ωστόσο, το ΔΕΕ επισήμανε δύο περιορισμούς: 1) ότι οι διαδικασίες για την έκθεση πρέπει να είναι σύμφωνες με τον Χάρτη της ΕΕ, ιδίως με τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και το δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή· και 2) η απόφαση δεν θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά ή να δεσμεύεται από τα συμπεράσματα της έκθεσης του εμπειρογνώμονα κατά την αξιολόγηση των δηλώσεων του αιτούντος σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Ειδικότερα, το δικαστήριο έκρινε ότι η χρήση γνωμάτευσης ψυχολόγου που βασίζεται σε προβολικά τεστ προσωπικότητας με σκοπό την παροχή ενδείξεων σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό ενός αιτούντος είναι αντίθετη προς το άρθρο 4 της αναδιατυπωμένης οδηγίας ΟΕΑΑ, σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του Χάρτη της ΕΕ, καθώς τα εν λόγω τεστ επηρεάζουν σοβαρά και δυσανάλογα την ιδιωτική ζωή του αιτούντος.

4.4. Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως αποδεικτικών στοιχείων για αιτήσεις που βασίζονται σε λόγους SOGIESC

Αρκετά εθνικά δικαστήρια έχουν θεωρήσει τις δραστηριότητες των αιτούντων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως αποδεικτικά στοιχεία σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, έκφρασης φύλου ή ακτιβισμού. Οι διαδικτυακές αλληλεπιδράσεις μπορούν να υποστηρίξουν ισχυρισμούς περί ένταξης στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ και οι απειλές ή η ρητορική μίσους που απευθύνονται στον αιτούντα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά στοιχεία. Ωστόσο, οι αιτούντες μπορεί επίσης να αποφεύγουν να εκτίθενται στο διαδίκτυο, καθώς μπορεί να φοβούνται ότι τα διαδικτυακά προφίλ τους παρακολουθούνται από κρατικές αρχές ή εχθρικές ομάδες στη χώρα καταγωγής τους. Ως εκ τούτου, τα δικαστήρια εξετάζουν τη δραστηριότητα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (ή την έλλειψή της) στο ευρύτερο πλαίσιο του αφηγήματος του αιτούντος και των σχετικών ΠΧΚ.

Ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στις αιτήσεις ασύλου αξιολογήθηκε από το δανικό συμβούλιο προσφυγών για τους πρόσφυγες, το οποίο διαπίστωσε ότι οι δραστηριότητες του αιτούντος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την υποστήριξη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ είχαν περιορισμένη προβολή και αντίκτυπο και ότι ο αιτών δεν ήταν σε θέση να προσκομίσει στοιχεία για περιπτώσεις δίωξης ή στοχοποίησης ατόμων που συμμετείχαν στις δραστηριότητές του ([Αιτών κατά Δανικής Υπηρεσίας Μετανάστευσης \(Udlændingestyrelsen\)](#), Μάιος 2025). Το συμβούλιο προσφυγών εξέτασε τον φόβο του αιτούντος για φυλάκιση, λόγω της ενεργού συμμετοχής του στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ στη Ρωσία, επισημαίνοντας τη δραστηριότητά του στο YouTube και άλλα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία περιείχαν υλικό σχετικό με τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, με ιδιαίτερη έμφαση σε μια υποκουλτούρα που συνδέεται με την εν λόγω κοινότητα. Το συμβούλιο προσφυγών, παρόλο που αναγνώρισε ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα συχνά αντιμετωπίζουν στιγματισμό και διακρίσεις, δήλωσε ότι η ομοφυλοφιλία στη Ρωσία εξακολουθεί να είναι

νόμιμη και ότι ο αιτών δεν είχε έρθει σε σύγκρουση με τις ρωσικές αρχές λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του. Το συμβούλιο προσφυγών έκρινε ότι δεν προκύπτει σαφώς αν το διαδικτυακό περιεχόμενο του αιτούντος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως απαγορευμένη προπαγάνδα στη Ρωσία και επισήμανε ότι η ποινή θα ήταν μόνο πρόστιμο ή σύντομη περιοριστική της ελευθερίας ποινή. Το συμβούλιο προσφυγών έκρινε επίσης ότι οι δραστηριότητες του αιτούντος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είχαν περιορισμένη προβολή και εμβέλεια και ότι ο αιτών είχε δημοσιεύσει το περιεχόμενο με ψευδώνυμο.

Ομοίως, το ολλανδικό Συμβούλιο της Επικρατείας αποφάνθηκε σχετικά με τον ρόλο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως αποδεικτικών στοιχείων σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, έκφρασης φύλου ή ακτιβισμού, κρίνοντας παραδεκτή την προσφυγή ενός Ιρανού υπηκόου που ανήκει στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ ([Αιτών κατά Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας](#), Ιούνιος 2022). Το δικαστήριο σημείωσε ότι η δραστηριότητά του υπηκόου στο Instagram σχετικά με τον σεξουαλικό του προσανατολισμό και την απόσταση του από το Ισλάμ, σε συνδυασμό με τις απειλές που είχε δεχθεί στο διαδίκτυο, έχρηζαν περαιτέρω διερεύνησης. Το δικαστήριο τόνισε ότι οι εν λόγω δραστηριότητες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ακόμη και όταν διεξάγονται από το εξωτερικό, θα μπορούσαν να εκθέσουν τα άτομα σε ποινική δίωξη ή σε άλλες μορφές δίωξης κατά την επιστροφή τους. Το Συμβούλιο της Επικρατείας υπογράμμισε επίσης ότι η γενική επίσημη έκθεση για το Ιράν του Φεβρουαρίου του 2021 ανέφερε ότι τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα διατρέχουν δυσανάλογο κίνδυνο να πέσουν θύματα αντιποίνων από οικογένεια, φίλους και άλλους που θεωρούν την ομοφυλοφιλία παραβίαση της οικογενειακής τιμής.

4.5. Πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ) σχετικά με την αξιολόγηση των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών συνθηκών των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων

Οι εκθέσεις ΠΧΚ είναι εξαιρετικά σημαντικές για την αξιολόγηση του νομικού πλαισίου και των κοινωνικών συνθηκών που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στις χώρες καταγωγής τους, αλλά και για την εκτίμηση των διώξεων κατά των ατόμων που θεωρούνται ΛΟΑΤΚΙ, ακόμη και αν τα άτομα αυτά προσδιορίζονται ως ετεροφυλόφιλα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εκθέσεις ΠΧΚ του EUAA έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων.

Όσον αφορά τον σημαντικό ρόλο των ΠΧΚ στην αξιολόγηση της νομικής, πολιτικής και κοινωνικής κατάστασης των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων στη χώρα καταγωγής τους, το βελγικό CALL απέρριψε προσφυγή ενός Βραζιλιάνου υπηκόου, καθώς διαπίστωσε ότι δεν υπήρχαν ΠΧΚ που να υποδεικνύουν ότι πρώην διεμφυλικές (τρανς) γυναίκες, οι οποίες, αφού υποβλήθηκαν σε επανορθωτική χειρουργική επέμβαση και ενώ ζούσαν και πάλι ως άνδρες, κινδύνευαν να υποστούν δίωξη ή ισοδύναμες διακρίσεις εάν επέστρεφαν στη Βραζιλία ([Αιτών κατά Βελγικού Κράτους εκπροσωπούμενου από τον Υφυπουργό Ασύλου και Μετανάστευσης](#), Ιανουάριος 2025). Παρόλο που οι διακρίσεις και η βία κατά των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων παραμένουν προβληματικές στη Βραζιλία, το CALL έκρινε ότι οι σχετικές ΠΧΚ δεν καταδεικνύουν ότι η ομοφοβική βία και οι διακρίσεις στη χώρα είναι συστηματικές, ούτε ότι κάθε άτομο που ανήκει στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ διατρέχει κίνδυνο δίωξης αποκλειστικά λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας των Κάτω Χωρών τόνισε επίσης τη σημασία των ΠΧΚ για την αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου στην υπόθεση [Αιτών κατά Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας](#) (Ιούνιος 2024), διαπιστώνοντας ότι, ενώ οι διεμφυλικές γυναίκες στην Κολομβία αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, δεν υπόκεινται σε συστηματική δίωξη. Το δικαστήριο επισήμανε το προοδευτικό νομικό πλαίσιο της Κολομβίας, το οποίο παρέχει

δικαιώματα στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ, συμπεριλαμβανομένων των διεμφυλικών ατόμων. Στη συνέχεια τόνισε ότι η ενδελεχής ατομική αξιολόγηση, σε συνδυασμό με την προσεκτική εξέταση των διαθέσιμων πληροφοριών για τη χώρα, ήταν απαραίτητη για την ορθή αξιολόγηση των εν λόγω αιτήσεων.

Οι ΠΧΚ αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο για την αξιολόγηση της δίωξης των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων, καθώς και των ατόμων που θεωρούνται ΛΟΑΤΚΙ, ακόμη και αν προσδιορίζονται ως ετεροφυλόφιλα άτομα. Το Ανώτερο Δικαστήριο της Ιρλανδίας εξέτασε το ζήτημα αυτό σε υπόθεση που αφορούσε Νιγηριανό αιτούντα ο οποίος ισχυρίστηκε ότι υπέστη δίωξη από ομοφοβικούς γείτονες που στοχοποιούσαν τον ίδιο και τους συγκατοίκους του με βάση την υπόθεση ότι είναι ομοφυλόφιλοι ([Ο κατά Υπουργού Δικαιοσύνης και Ισότητας και άλλων](#), Νοέμβριος 2019). Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι το IPAT προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση των πληροφοριών σχετικά με τη χώρα καταγωγής, τονίζοντας ότι, σύμφωνα με επικαιροποιημένες ΠΧΚ, ο κίνδυνος δίωξης στη Νιγηρία εκτείνεται όχι μόνο στα άτομα που προσδιορίζονται ως ομοφυλόφιλοι, αλλά και σε όσους θεωρούνται ομοφυλόφιλοι, δεδομένης της εκτεταμένης ομοφοβίας στη χώρα. Το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση, κρίνοντας ότι η IPAT δήλωσε εσφαλμένα ότι «το σύνολο των ΠΧΚ που υποβλήθηκε αφορά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ομοφυλόφιλοι στη Νιγηρία», καθώς οι ΠΧΚ περιέγραφαν επίσης λεπτομερώς τους κινδύνους που διατρέχουν οι άνδρες και οι γυναίκες στη Νιγηρία που θεωρούνταν, δικαίως ή αδικώς, ομοφυλόφιλοι. Το High Court (ανώτερο δικαστήριο) έκρινε ότι η «αρνητική διαπίστωση της αξιοπιστίας πρέπει να στηρίζεται στα αποδεικτικά στοιχεία, οι εικασίες (σε αντιδιαστολή προς τα συμπεράσματα) δεν έχουν καμία νομική αξία, πρέπει να υπάρχει λογική σχέση μεταξύ των διαπιστώσεων των πραγματικών περιστατικών και της επακόλουθης απόφασης και πρέπει επίσης να συνάγονται εύλογα συμπεράσματα».

Οι εκθέσεις ΠΧΚ του EUAA έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων, όπως τεκμηριώνει το Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο της Αυστρίας στην υπόθεση [Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Ασύλου \(BFA\)](#) (Μάιος 2023). Το δικαστήριο ακύρωσε αρνητική απόφαση και χορήγησε προσφυγική προστασία σε Αφγανό υπήκοο που είχε υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, με την αιτιολογία ότι ο σεξουαλικός του προσανατολισμός δεν θα γινόταν ανεκτός στο Αφγανιστάν. Το δικαστήριο συμβουλευτήκε εκθέσεις ΠΧΚ, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης ΠΧΚ του EUAA [COI Focus Report on Afghanistan \(Έκθεση εστίασης στο Αφγανιστάν\)](#) (Ιανουάριος 2022), για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ στο Αφγανιστάν είχε ήδη υποστεί σημαντική κοινωνική βία πριν από την κατάληψη της εξουσίας από τους Ταλιμπάν και ότι υπήρχαν αναφορές για παράνομες δολοφονίες, σωματικές επιθέσεις και σεξουαλική βία. Για περαιτέρω και πιο επικαιροποιημένες πληροφορίες, ανατρέξτε στην έκθεση του EUAA [COI Report - Afghanistan: Country Focus \(Έκθεση ΠΧΚ - Αφγανιστάν, Εστίαση σε χώρα\)](#) (Νοέμβριος 2024).

4.6. Μέτρο απόδειξης για τους αιτούντες με στοιχεία SOGIESC

Για την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες στη χώρα καταγωγής τους, τα ευρωπαϊκά και εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν το μέτρο της «εύλογης πιθανότητας», χαμηλότερο από το επίπεδο της «βεβαιότητας», της «σημαντικής πιθανότητας» ή του «πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας», αλλά υψηλότερο από το επίπεδο της «απλής πιθανότητας» ή της «απλής δυνατότητας». Βλέπε [EUAA, Practical Guide on Evidence and Risk Assessment \(Πρακτικός οδηγός του EUAA για την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων και των κινδύνων\)](#). Τα δικαστήρια λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες προκλήσεις όσον αφορά την τεκμηρίωση της δίωξης για λόγους SOGIESC και αναγνωρίζουν ότι ο φόβος

δίωξης μπορεί να είναι βάσιμος, ακόμη και όταν συγκεκριμένα περιστατικά δεν τεκμηριώνονται πλήρως, υπό την προϋπόθεση ότι η αναφορά του αιτούντος είναι συνεκτική, αξιόπιστη και συνεπής με τις διαθέσιμες ΠΧΚ.

Το CALL στο Βέλγιο τόνισε ότι ο ομοφυλοφιλικός προσανατολισμός δεν χρειάζεται να αποδειχθεί με βεβαιότητα και ότι αρκεί το επιχείρημα να φαίνεται ευλογοφανές ([X κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#), Απρίλιος 2023), ενώ το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο στη Σλοβακία έκρινε ότι τα υποκειμενικά συναισθήματα απόρριψης και τα δυσάρεστα περιστατικά διακρίσεων σε ορισμένες παραμέτρους της ζωής, λόγω ομοφυλοφιλίας, δεν αποτελούν πράξεις δίωξης που δικαιολογούν τη χορήγηση ασύλου ([Αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών, Υπηρεσία Μετανάστευσης](#), Ιούλιος 2024). Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο έκρινε ότι πληρούνται η πρώτη προϋπόθεση για τη χορήγηση ασύλου, ήτοι η ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, η οποία όμως δεν αρκούσε από μόνη της για να δικαιολογήσει το καθεστώς πρόσφυγα αν δεν αποδεικνυόταν η δεύτερη προϋπόθεση, ήτοι ο βάσιμος φόβος δίωξης λόγω της ιδιότητας μέλους της εν λόγω ομάδας. Το δικαστήριο εξέτασε τους ισχυρισμούς του αιτούντος σε σύγκριση με τις πληροφορίες σχετικά με τη χώρα καταγωγής και διαπίστωσε ότι ο αιτών ουδέποτε αντιμετώπισε προβλήματα όσον αφορά την εξασφάλιση απασχόλησης και επισήμανε ότι τα δυσάρεστα περιστατικά που περιγράφει ενδέχεται να συνιστούν υποκειμενικά αισθήματα απόρριψης λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού του, αλλά δεν συνιστούν τόσο σημαντική επέμβαση στην ελευθερία του ώστε να του χορηγηθεί άσυλο.

Τα εθνικά δικαστήρια έχουν επίσης τονίσει τη σημασία της συνέπειας στις δηλώσεις του αιτούντος καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, την οποία αντιμετωπίζουν ως βασικό δείκτη αξιοπιστίας, όπως τόνισε το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο στη Φινλανδία ([A κατά Φινλανδικής Υπηρεσίας Μετανάστευσης](#), Αύγουστος 2019). Το δικαστήριο παρατήρησε ότι οι συνεπείς δηλώσεις του αιτούντος καθ' όλη τη διάρκεια της συνέντευξης ασύλου, της προφορικής ακρόασης και της προσφυγής ενώπιον του δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένης της επανειλημμένης αποκάλυψης της σχέσης του και του αυτοπροσδιορισμού του ως γυναίκα, τεκμηριώθηκαν από ιατρικές εκθέσεις. Το δικαστήριο έκρινε ότι αυτή η συνέπεια αποτελεί ισχυρό δείκτη αξιοπιστίας η οποία καταδεικνύει ότι ο αιτών είχε βάσιμο λόγο να φοβάται ότι θα διωχθεί στη χώρα καταγωγής του λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

4.7. Το βάρος της απόδειξης κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων

Η προσφυγική προστασία χορηγήθηκε σε αιτούντες με βάση την απλή αναγνώριση της ιδιότητας μέλους της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ, η οποία θεωρήθηκε επαρκής για να τεκμηριωθεί ο βάσιμος κίνδυνος δίωξης στη χώρα καταγωγής. Στο Βέλγιο, το CALL χορήγησε προστασία βάσει του καθεστώτος πρόσφυγα σε υπήκοο του Τόγκο, κρίνοντας ότι ο σεξουαλικός του προσανατολισμός και μόνο αρκούσε για να τεκμηριώσει τον κίνδυνο δίωξης, ανεξαρτήτως της αξιολόγησης της αξιοπιστίας της ομοφυλοφιλικής του εμπειρίας στο Τόγκο, δεδομένου του κατασταλτικού νομικού πλαισίου και του εχθρικού κοινωνικού κλίματος προς την κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ στη χώρα καταγωγής ([Αιτών κατά Βελγικού Κράτους εκπροσωπούμενου από τον Υφυπουργό Ασύλου και Μετανάστευσης](#), Ιανουάριος 2025). Ομοίως, το CALL χορήγησε καθεστώς πρόσφυγα σε Ιρακινό υπήκοο, εκτιμώντας ότι η βία που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα στο Ιράκ συνιστά πράξη δίωξης και ότι κάθε πρόσωπο που ταυτοποιείται ως ΛΟΑΤΚΙ ενδέχεται να έχει βάσιμο φόβο δίωξης αποκλειστικά και μόνο βάσει της ταυτότητάς του, χωρίς να χρειάζεται να αποδείξει εξατομικευμένο κίνδυνο [[X κατά Γενικού Επιτρόπου Προσφύγων και Ανιθαγενών](#), Οκτώβριος 2024].

Το Ανώτατο Δικαστήριο της Εσθονίας δήλωσε ότι το βάρος της τεκμηρίωσης των σχετικών πραγματικών περιστατικών φέρει η διοικητική αρχή και ότι η αξιοπιστία ενός ΛΟΑΤΚΙ αιτούντος δεν μπορεί να αμφισβητηθεί απλώς και μόνο επειδή ο αιτών δεν ανέπτυξε το θέμα όταν η αποφαινόμενη αρχή παρέλειψε να του το ζητήσει ([Διεύθυνση Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής κατά Χ](#), Μάιος 2020).

Επιπλέον, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο της Ιταλίας υπογράμμισε το καθήκον του δικαστή να διατάσσει *αυτεπαγγέλτως* πρόσθετες έρευνες, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου να εξακριβωθεί η αξιοπιστία της ιστορίας του ΛΟΑΤΚΙ αιτούντος και των συνοδευτικών εγγράφων, όταν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με τον ομοφυλοφιλικό προσανατολισμό του αιτούντος ή σχετικά με τη γνησιότητα των εγγράφων που προσκομίζονται προς υποστήριξη της αίτησης ([Αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#), Ιούλιος 2020).



5. Ειδικές διαδικαστικές ανάγκες και εγγυήσεις για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες

Οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες μπορεί να έχουν ιδιαίτερα ευάλωτα σημεία που απαιτούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις για να διασφαλιστεί η δίκαιη αξιολόγηση των αιτημάτων τους. Παράγοντες όπως τα στερεότυπα, οι παραδοχές, τα τραύματα, ο φόβος ή η δυσπιστία μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι αιτούντες παρουσιάζουν τον εαυτό τους και τον τρόπο με τον οποίο γίνονται αντιληπτοί από τους υπεύθυνους καταχώρισης ή τους χειριστές υποθέσεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό να προωθείται ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου (βλέπε [Practical Guide on applicants with diverse sexual orientations, gender identities, gender expressions and sex characteristics — Examination procedure \[Πρακτικός οδηγός για αιτούντες με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου \(SOGIESC\)— Διαδικασία εξέτασης\]](#), 15 Νοεμβρίου 2024). Η μη παροχή επαρκούς χρόνου και εξατομικευμένης βοήθειας, η μη αξιολόγηση των ειδικών αναγκών ή η παράβλεψη βασικών στοιχείων των ΠΧΚ μπορεί να οδηγήσει σε διαδικαστικές παραβιάσεις. Τα δικαστήρια μπορούν να ακυρώνουν αποφάσεις όταν οι ελλείψεις αυτές οδηγούν σε άδικες και ανεπαρκώς αιτιολογημένες αποφάσεις που υπονομεύουν τα δικαιώματα του αιτούντος.¹³ Επιπλέον, τα δικαστήρια έχουν διαπιστώσει διαδικαστικές παραβιάσεις, στις περιπτώσεις όπου δεν πραγματοποιήθηκε προφορική ακρόαση με τον αιτούντα, προκειμένου να διευκρινιστούν οι πληροφορίες και να διεξαχθεί ενδελεχέστερη έρευνα σχετικά με τον εικαζόμενο σεξουαλικό προσανατολισμό ή στις περιπτώσεις στις οποίες δεν προβλέφθηκαν διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου στο στάδιο της προσφυγής.

Η παράλειψη πρόβλεψης των ειδικών διαδικαστικών αναγκών των διεμφυλικών αιτούντων εξετάστηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο του Τάλιν στην Εσθονία, το οποίο παρατήρησε ότι το γεγονός και μόνο της συμπλήρωσης μιας δήλωσης ευαλωτότητας μπορεί να μην επαρκεί για την αξιολόγηση των ειδικών διαδικαστικών αναγκών ενός ΛΟΑΤΚΙ ατόμου που έχει διαγνωστεί με κατάθλιψη ([Χ κατά Διεύθυνσης Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής](#), Ιούνιος 2023). Το ίδιο δικαστήριο στην Εσθονία υπογράμμισε ότι ο συστηματικός χαρακτήρας των διαδικαστικών παραβιάσεων από τη Διεύθυνση Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής σε μια υπόθεση που αφορούσε έναν Ρώσο διεμφυλικό (τρανς) άνδρα με διάγνωση αυτισμού και ΔΕΠΥ δικαιολογούσε την ακύρωση της απόφασης της εν λόγω Διεύθυνσης ([Χ κατά Διεύθυνσης Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής](#), Μάιος 2023). Το δικαστήριο επισήμανε ότι η

Διεύθυνση Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής δεν προέβη σε κατάλληλη εκτίμηση των ειδικών αναγκών του αιτούντος και δεν του παρείχε την αναγκαία υποστήριξη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, παραβίασε τα δικαιώματά του στην ενημέρωση, την εκπροσώπηση και την ακρόαση, ενήργησε κατά της αρχής της χρηστής διοίκησης και δεν συνήγαγε εύλογα συμπεράσματα με βάση τις πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής στις οποίες βασίστηκε, μεταξύ άλλων με αξιολόγηση κάθε σχετικής περίπτωσης χωριστά και όχι σωρευτικά και εστιάζοντας στην περίοδο πριν από την αποχώρηση του αιτούντος από τη Ρωσία και όχι στους κινδύνους που αντιμετωπίζει κατά την επιστροφή.

Το Περιφερειακό Δικαστήριο της Χάγης εξέτασε τις ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις και ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων σε δύο περιπτώσεις, διατάσσοντας την επανεξέταση και των δύο αιτήσεων ασύλου και τονίζοντας ότι ο υπουργός δεν είχε αξιολογήσει επαρκώς την ανάγκη παροχής των εν λόγω εγγυήσεων. Στην υπόθεση [Αιτών κατά Υπουργού Ασύλου και Μετανάστευσης](#) (Σεπτέμβριος 2024), το δικαστήριο έκρινε ότι ο Υπουργός δεν είχε εξηγήσει με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο η ιατρική περίθαλψη και η ψυχολογική κατάσταση του αιτούντος ελήφθησαν υπόψη κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας. Επισήμανε επίσης την απουσία διερμηνέα που να γνωρίζει καλά την ιδιαίτερη διάλεκτο του αιτούντος, γεγονός που ενδέχεται να εμπόδιζε την ικανότητα του αιτούντος να εκφράσει τον σεξουαλικό προσανατολισμό του. Επιπλέον, το δικαστήριο παρατήρησε ότι δεν ικανοποιήθηκε το αίτημα του αιτούντος να υποβληθεί σε συνέντευξη σε «γυναικείο περιβάλλον», περιορίζοντας ενδεχομένως τη δυνατότητά του να μιλήσει ανοιχτά για τις εμπειρίες του. Το δικαστήριο υπογράμμισε ότι η ηλικία του αιτούντος κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής του ανάπτυξης, και συγκεκριμένα το γεγονός ότι ήταν ανήλικος, θα έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση. Τέλος, έκρινε ότι δεν δόθηκε επαρκής βαρύτητα στις υποστηρικτικές δηλώσεις τρίτων σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό του αιτούντος. Εν τω μεταξύ, στην υπόθεση [Αιτών κατά Υπουργού Ασύλου και Μετανάστευσης](#) (Ιούλιος 2024), το δικαστήριο διαπίστωσε κατ' αρχάς ότι ο υπουργός δεν είχε αξιολογήσει την ανάγκη του αιτούντος για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις, παρά το ιστορικό μακροχρόνιας σεξουαλικής κακοποίησης και ψυχολογικών προβλημάτων. Στη συνέχεια, τόνισε ότι ο υπουργός ήταν υποχρεωμένος, επίσης στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, να διερευνήσει αν ήταν αναγκαίες οι εν λόγω ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η μη εφαρμογή των εγγυήσεων αυτών από τον υπουργό είχε ως αποτέλεσμα μια άδικη και ανεπαρκώς αιτιολογημένη απόφαση. Στη συνέχεια, το δικαστήριο επισήμανε ότι, στην προκειμένη περίπτωση, δεν μπορούσε να παρασχεθεί επαρκής στήριξη στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας στα σύνορα και, ως εκ τούτου, η αίτηση θα πρέπει να αξιολογείται στο πλαίσιο μιας πιο τυπικής διαδικασίας ασύλου, η οποία θα παρέχει περισσότερο χρόνο και πόρους για την αξιολόγηση της αίτησης.

Υπογραμμίζοντας την υποχρέωση της αποφαινόμενης αρχής να διεξάγει τις διαδικασίες ασύλου κατά τρόπο που να επιτρέπει στους αιτούντες να ασκούν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους, το Διοικητικό Δικαστήριο της Σλοβενίας ακύρωσε αρνητική απόφαση που αφορούσε Αλγερινό αιτούντα, εντοπίζοντας διαδικαστικές ελλείψεις στην αξιολόγηση του φόβου δίωξης του λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ([Αιτών κατά Υπουργείου Εσωτερικών](#), Αύγουστος 2021). Το δικαστήριο επανέλαβε ότι, ενώ ο αιτών έχει την υποχρέωση να καταβάλει προσπάθειες για την παροχή επαρκών πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων, η αποφαινόμενη αρχή έχει την υποχρέωση να διεξαγάγει τη διαδικασία κατά τρόπο που να επιτρέπει στον αιτούντα να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματά του, μεταξύ άλλων και στην προσωπική συνέντευξη.

Η παροχή προφορικής ακρόασης είναι απαραίτητη για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες, όπως υπογράμμισε το Ανώτατο Δικαστήριο της Εσθονίας, το οποίο σημείωσε ότι σε υποθέσεις

διεθνούς προστασίας, όταν η απόφαση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αξιοπιστία του αιτούντος και στις εξηγήσεις που παρέχονται, το δικαστήριο θα πρέπει να διοργανώνει ακρόαση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η αξιοπιστία των δηλώσεων ενός προσώπου και η αξιολόγηση της αξιοπιστίας τους μπορεί να εξαρτηθεί όχι μόνο από το περιεχόμενο της δήλωσης αλλά και από τη συμπεριφορά του προσώπου κατά την παροχή της εν λόγω δήλωσης ([Διεύθυνση Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής κατά Χ](#), Μάιος 2020). Ομοίως, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Φινλανδίας εξέδωσε δύο αποφάσεις σχετικά με την αναγκαιότητα προφορικής ακρόασης για τους αιτούντες που ζητούν διεθνή προστασία για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού. Το δικαστήριο υπογράμμισε ότι οι ακρόασεις αυτές επιτρέπουν μια πιο εμπεριστατωμένη διερεύνηση του αντιληπτού σεξουαλικού προσανατολισμού του αιτούντος και την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του αιτούντος ([Α κατά Φινλανδική Υπηρεσία Μετανάστευσης](#), Ιούνιος 2018), θεωρώντας ότι, κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του σεξουαλικού προσανατολισμού ενός προσώπου, οι προσωπικές δηλώσεις του αιτούντος είναι η κύρια και συνήθως η μόνη διαθέσιμη μορφή αποδεικτικών στοιχείων ([Α κατά Φινλανδικής Υπηρεσίας Μετανάστευσης](#), Ιούλιος 2017). Επομένως το δικαστήριο θα πρέπει να πραγματοποιήσει προφορική ακρόαση για να διευκρινίσει πληροφορίες σχετικά με τη σεξουαλική ταυτότητα του αιτούντος, τον τρόπο με τον οποίο βίωσε το ζήτημα αυτό στη χώρα καταγωγής του και τις συνέπειες που μπορεί να έχει υποστεί ως αποτέλεσμα.

Η υποχρέωση διασφάλισης πρόσθετων διαδικαστικών εγγυήσεων, όπως διαδικασιών που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου όταν η αίτηση του αιτούντος άσυλο αφορά παραβιάσεις του σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού, επισημάνθηκε από το αυστριακό Συνταγματικό Δικαστήριο ([Αιτών κατά Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Ασύλου](#), Ιούνιος 2025). Το δικαστήριο έκρινε ότι η παράλειψη ενός κατώτερου δικαστηρίου να ορίσει, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, γυναίκα δικαστή και διερμηνέα σε υπόθεση που αφορούσε τον σεξουαλικό αυτοπροσδιορισμό, προσέβαλε το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα σε δίκη ενώπιον νόμιμου δικαστή. Το Συνταγματικό Δικαστήριο επισήμανε ότι εάν ο αιτών δικαιολογεί τον φόβο δίωξης για λόγους παραβίασης του σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού, ο αιτών θα πρέπει να ερωτάται ή να ακούγεται από δικαστή του ίδιου φύλου, εκτός εάν ζητήσει ρητά το αντίθετο.



6. Εφαρμογή της έννοιας των ασφαλών χωρών καταγωγής στους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες

Μια κρίσιμη πτυχή του ΚΕΣΑ με σημαντικές επιπτώσεις για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες αφορά την έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής. Η έννοια αυτή, όπως περιγράφεται στην αναδιατυπωμένη ΟΔΑ, βασίζεται στο τεκμήριο ότι ορισμένες χώρες μπορούν να χαρακτηριστούν, υπό συγκεκριμένες περιστάσεις, ως γενικά ασφαλείς για τους υπηκόους τους ή τους ανιθαγενείς που ήταν προηγουμένως συνήθεις κάτοικοι στην εν λόγω χώρα, το οποίο σημαίνει, όπως ορίζεται στην ΟΕΑΑ, ότι γενικά και μόνιμα δεν υφίσταται δίωξη ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση αδιάκριτης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Με βάση την προηγούμενη απόφασή του στην υπόθεση [CV](#) (C-406/22, 4 Οκτωβρίου 2024), το ΔΕΕ εξέδωσε μια πολυαναμενόμενη απόφαση σε δύο ιταλικές υποθέσεις ερμηνεύοντας την έννοια των «ασφαλών χωρών καταγωγής» σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ [[LC \(Alace\) και](#)

[CP \(Canpelli\) κατά της τοπικής επιτροπής Ρώμης](#), συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-758/24 και C-759/24, 1η Αυγούστου 2025]. Το ερώτημα του κατά πόσον μπορούν να γίνουν εξαιρέσεις για κατηγορίες προσώπων (για παράδειγμα για τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα) κατά τον χαρακτηρισμό μιας ασφαλούς χώρας καταγωγής υποβλήθηκε προς ερμηνεία και το δικαστήριο έκρινε ότι αυτό δεν είναι δυνατό βάσει της αναδιατυπωμένης ΟΔΑ. Η απόφαση έχει ήδη επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο, όπου οι Κάτω Χώρες ανακοίνωσαν ότι, ως αποτέλεσμα της απόφασης, θα μειώσουν τον κατάλογο των ασφαλών χωρών καταγωγής, αφαιρώντας την Αρμενία, τη Βραζιλία, τη Γκάνα, την Τζαμάικα, το Μαρόκο, τη Σενεγάλη, τη Σερβία και την Τυνησία, έτσι ώστε οι αιτήσεις να μην μπορούν πλέον να κηρύσσονται προδήλως αβάσιμες λόγω καταγωγής από ασφαλή χώρα καταγωγής.¹⁴ Είναι αξιοσημείωτο το ότι κατά τον χρόνο έκδοσης της παρούσας απόφασης, εν αναμονή νομοθετικών αλλαγών, επτά χώρες της ΕΕ+ που εφαρμόζουν εθνικούς καταλόγους ασφαλών χωρών καταγωγής περιλαμβάνουν εξαιρέσεις για συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές ή προφίλ των αιτούντων άσυλο εντός μιας χώρας καταγωγής. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στην επισκόπηση του EUAA με τίτλο [Overview of the Implementation of Safe Country Concepts \(Εφαρμογή των εννοιών της ασφαλούς χώρας\)](#), η οποία δημοσιεύτηκε στις 24 Ιουλίου 2025. Η απόφαση έρχεται σε αντίθεση με το σύμφωνο της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο και το άρθρο 61 του Κανονισμού για τις Διαδικασίες Ασύλου (ΚΔΑ), το οποίο επιτρέπει ρητά εξαιρέσεις για τμήματα του εδάφους της χώρας ή για κατηγορίες προσώπων, λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλές χώρες που θεωρούνται «ασφαλείς χώρες καταγωγής», συγκεκριμένες κατηγορίες προσώπων μπορεί να εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν διώξεις ή κακομεταχείριση, όπως τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ασφαλείς χώρες, ανατρέξτε στις εκθέσεις του EUAA με τίτλο [Applying the Concept of Safe Countries in the Asylum Procedure \(Εφαρμογή της έννοιας των ασφαλών χωρών στη διαδικασία ασύλου\)](#) (7 Δεκεμβρίου 2022) και [Situational Update, Overview of the Implementation of Safe Country Concepts \(Ενημερωτικό σημείωμα κατάστασης, Επισκόπηση της εφαρμογής των εννοιών της ασφαλούς χώρας\)](#) (24 Ιουλίου 2025). Επίσης, η πλατφόρμα EUAA [Who is Who in International Protection \(Οι βασικοί φορείς στην διεθνή προστασία\)](#) παρουσιάζει με διαδραστικό τρόπο όλες τις χώρες της ΕΕ + που εφαρμόζουν την έννοια των ασφαλών χωρών στη διαδικασία ασύλου, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις αρμόδιες αρχές και τους εθνικούς καταλόγους ασφαλών χωρών.



7. Οι ανήλικοι και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού σε υποθέσεις SOGIESC

Το άρθρο 25 παράγραφος 6 της ΟΔΑ ορίζει ότι «το μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί το κύριο μέλημα των κρατών μελών»¹⁵. Το άρθρο 22 του ΚΔΑ βασίζεται στο άρθρο 25 παράγραφος 6 της ΑΠΔ, αλλάζοντας τον όρο «κράτη μέλη» με το όρο «αρμόδιες αρχές». Η έννοια αυτή εφαρμόζεται επίσης σε περιπτώσεις που αφορούν ΛΟΑΤΚΙ παιδιά ή παιδιά ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων. Οι ανήλικοι που προσδιορίζονται ως ΛΟΑΤΚΙ μπορεί να αντιμετωπίζουν διώξεις στις χώρες καταγωγής τους λόγω ποινικοποίησης, κοινωνικών διακρίσεων ή βίας. Παρόλο που οι ανήλικοι δεν ανήκουν στην κοινότητα των ΛΟΑΤΚΙ, ενδέχεται να αντιμετωπίζουν κινδύνους λόγω της σχέσης τους με ΛΟΑΤΚΙ γονέα ή κηδεμόνα και οι αρχές θα πρέπει να αξιολογήσουν με ποιον τρόπο η δίωξη του γονέα επηρεάζει την ευημερία των παιδιών.

Η αξιολόγηση της αξιοπιστίας αποτελεί βασικό στοιχείο για την αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου ανηλίκων, όπως υπογράμμισε το Δικαστήριο της Χάγης στην υπόθεση [Αιτών κατά Υφυπουργού Δικαιοσύνης και Ασφάλειας](#) (Νοέμβριος 2022) Το δικαστήριο διαπίστωσε έλλειψη αξιοπιστίας για έναν ανήλικο Ιρανό και έκρινε ότι ο αιτών, ο οποίος ήταν σχεδόν 18 ετών κατά τη στιγμή της συνέντευξης, ήταν αρκετά ώριμος ώστε να δώσει μια καλή παρουσίαση των γεγονότων, αλλά απέτυχε να απαντήσει σε ερωτήσεις και να παράσχει επαρκείς πληροφορίες.

Επιπλέον, το CALL στο Βέλγιο τόνισε ότι, εκτός από την εξέταση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να διενεργούν ενδελεχείς οικογενειακές εκτιμήσεις όταν αξιολογούν το πώς ο σεξουαλικός προσανατολισμός του ανηλίκου θα επηρεάσει την επανένταξη στη χώρα καταγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, το CALL ανέφερε στην υπόθεση [Αιτών κατά Βελγικού Δημοσίου \(εκπροσωπούμενου από τον Υφυπουργό Ασύλου και Μετανάστευσης\)](#) (Φεβρουάριος 2022) ότι τα χαρακτηριστικά ευαλωτότητας του ανηλίκου δεν ελήφθησαν επαρκώς υπόψη και τόνισε ότι η αξιολόγηση της οικογένειας από την αποφαινόμενη αρχή δεν είχε διενεργηθεί επαρκώς. Δήλωσε περαιτέρω ότι οι αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις όλων των μελών της πυρηνικής οικογένειας που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην επανένταξη του ανηλίκου στη χώρα καταγωγής, καθώς και τις σχετικές ΠΧΚ.

Τα παιδιά των ζευγαριών ΛΟΑΤΚΙ επηρεάζονται επίσης από τη δίωξη των γονέων τους, όπως προκύπτει από την απόφαση της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) στην υπόθεση [Α.Β. κατά Φινλανδίας](#), η οποία ελήφθη τον Φεβρουάριο του 2021. Η UNCRC έκρινε ότι η Φινλανδία δεν έλαβε υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού ενός ζεύγους λεσβιών κατά την απόρριψη της αίτησής του για χορήγηση ασύλου και δεν το προστάτευσε από πραγματικό κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης όταν η οικογένεια δεν είχε άλλη επιλογή από το να επιστρέψει στη Ρωσία. Η εν λόγω επιτροπή σημείωσε περαιτέρω ότι, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, οι φινλανδικές αρχές δεν έλαβαν υπόψη τους τη νεαρή ηλικία του αιτούντος και τις μόνιμες επιπτώσεις που θα είχαν σε αυτόν ο εκφοβισμός και ο στιγματισμός που προκαλεί ο σεξουαλικός προσανατολισμός της μητέρας του. Διατάχθηκε η φινλανδική κυβέρνηση να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη παρόμοιων παραβιάσεων στο μέλλον, διασφαλίζοντας ότι θα λαμβάνεται αποτελεσματικά και συστηματικά υπόψη η υπεροχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού κατά τη διαδικασία ασύλου και ότι τα παιδιά θα ακούγονται συστηματικά.



8. Ειδικές συνθήκες υποδοχής για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες

Οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες μπορεί να έχουν ειδικές ανάγκες στο πλαίσιο της υποδοχής, οι οποίες θα πρέπει να προσδιορίζονται και να αντιμετωπίζονται δεόντως από τις αρμόδιες αρχές. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να σχεδιαστούν, να προγραμματιστούν και να εφαρμοστούν ειδικά μέτρα για την υποστήριξη των ατόμων με στοιχεία SOGIESC και τα κράτη μέλη της ΕΕ+ θα πρέπει να παρέχουν ένα ασφαλές και συμπεριληπτικό σύστημα υποδοχής SOGIESC. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στον πρακτικό οδηγό του EUAA [Practical Guide on applicants with diverse sexual orientations, gender identities, gender expressions and sex characteristics — Reception \[Πρακτικός οδηγός για αιτούντες με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου \(SOGIESC\) — Υποδοχή\]](#) (15 Νοεμβρίου 2025)

Το άρθρο 21 της οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή του 2013 δεν περιλαμβάνει τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες στον (μη εξαντλητικό) κατάλογο ευάλωτων αιτούντων.

Εν τω μεταξύ, το άρθρο 24 της νέας οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή, το οποίο αντικατοπτρίζει το άρθρο 21, απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη ότι ορισμένες κατηγορίες αιτούντων είναι πιθανότερο να έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής. Οι λεσβίες, οι ομοφυλόφιλοι, οι αμφιφυλόφιλοι, οι τρανς και τα ίντερσεξ άτομα συγκαταλέγονται ρητά στις ευάλωτες αυτές ομάδες.

Το εργατοδικείο Βρυξελλών διέταξε, για παράδειγμα, τον Αύγουστο του 2022 στην υπόθεση [Αιτών κατά Fedasil](#), την παροχή κατάλληλης στέγασης, σε εγκατάσταση μεσαίας ή μικρής κλίμακας, για αιτούντα που εκτιμήθηκε ότι είναι ιδιαίτερα ευάλωτος, λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού, και έχει βιώσει πολλαπλές τραυματικές εμπειρίες. Το δικαστήριο σημείωσε ότι ο αιτών κινδύνευε να ζήσει στον δρόμο λόγω των εμπειριών του στα κέντρα υποδοχής και ότι ήταν απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι ο αιτών μπορεί να ζει με αξιοπρέπεια.



9. Δικαίωμα των ομόφυλων ζευγαριών στην οικογενειακή ζωή

Το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), στο άρθρο 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και στο άρθρο 16 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Το άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας για την οικογενειακή επανένωση επιτρέπει την επανένωση των καταχωρισμένων συντρόφων και των ατόμων που διατηρούν σταθερές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των ομόφυλων ζευγαριών, ακόμη και αν δεν αναφέρονται ρητά, υπό την προϋπόθεση ότι η σχέση αποδεικνύεται δεόντως και αναγνωρίζεται από το κράτος υποδοχής.

Όσον αφορά την επανένωση καταχωρισμένων συντρόφων και ατόμων που διατηρούν μόνιμες σχέσεις, η επιτροπή προσφυγών για θέματα μετανάστευσης στην Ισλανδία χορήγησε άσυλο, δυνάμει του άρθρου 45 παράγραφος 2 του νόμου περί αλλοδαπών, σε περουβιανό ΛΟΑΤΚΙ αιτούντα, δεδομένου ότι ο σύντροφός του είχε ήδη αναγνωριστεί ως πρόσφυγας στη χώρα ([Αιτών κατά Διεύθυνσης Μετανάστευσης](#), Νοέμβριος 2022). Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν θα ήταν δυνατό για τον ίδιο και τον σύντρόφό του να παντρευτούν και να ασκήσουν το δικαίωμά τους στην οικογενειακή ζωή ούτε στο Περού ούτε στη Βενεζουέλα.



10. Συνέπειες ενδεχόμενης επιστροφής στη χώρα καταγωγής για τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες

Η επιστροφή των ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων στη χώρα προέλευσής τους μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρές παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους και μπορεί να ισοδυναμεί με παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ και της αρχής της *μη επαναπροώθησης*. Το ΕΔΔΑ αποφάνθηκε σε αρκετές υποθέσεις που αφορούσαν ισχυρισμούς περί κακομεταχείρισης των αιτούντων άσυλο ΛΟΑΤΚΙ που απορρίφθηκε η αίτησή τους ή των συγγενών τους σε περίπτωση απέλασης στη χώρα καταγωγής.

Η σημασία μιας νέας αξιολόγησης του κινδύνου κακομεταχείρισης υπό το πρίσμα του σεξουαλικού προσανατολισμού του αιτούντος υπογραμμίστηκε από το ΕΔΔΑ στην υπόθεση [M.I. κατά Ελβετίας](#) (Νοέμβριος 2024), το οποίο διαπίστωσε ότι η απέλαση ενός Ιρανού υπηκόου θα συνιστούσε παραβίαση του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Το δικαστήριο τόνισε ότι οι ελβετικές αρχές δεν διενήργησαν

κατάλληλη έρευνα σχετικά με τον κίνδυνο κακομεταχείρισης του αιτούντος ως ομοφυλόφιλου άνδρα στο Ιράν ή σχετικά με το κατά πόσον υπήρχε κρατική προστασία από την κακομεταχείριση από μη κρατικούς φορείς. Το δικαστήριο δεν αμφισβήτησε τη διαδικασία αξιολόγησης της αξιοπιστίας του αιτήματος ασύλου με βάση τον κίνδυνο δίωξης λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, αλλά έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι η κακομεταχείριση μπορεί επίσης να ασκηθεί από μη κρατικούς φορείς εκτός από τα μέλη της οικογένειας. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο αμφισβήτησε την ικανότητα και την προθυμία των ιρανικών κρατικών αρχών να παράσχουν επαρκή προστασία στον αιτούντα και έκρινε ότι οι ελβετικές αρχές δεν διερεύνησαν τη σχετική αυτή πτυχή.

Το ΕΔΔΑ τόνισε και πάλι τη σημασία μιας νέας εκτίμησης των κινδύνων πριν από την απέλαση του αιτούντος σε υπόθεση που αφορούσε ομοφυλόφιλο αιτούντα από την Γκάμπια ([B και C κατά Ελβετίας](#), Νοέμβριος 2020). Το δικαστήριο επισήμανε ότι οι ομοφυλοφιλικές πράξεις επισύρουν ποινική κύρωση στην Γκάμπια, αλλά η απλή ύπαρξη ποινικών νόμων στη χώρα προορισμού δεν καθιστά την απομάκρυνση αντίθετη προς το άρθρο 3 της Σύμβασης. Σύμφωνα με το δικαστήριο, καθοριστικός παράγοντας είναι αν οι νόμοι εφαρμόζονται στην πράξη, όπερ δεν συνέβη στην περίπτωση της Γκάμπιας. Ωστόσο, το δικαστήριο επισήμανε ότι, παρόλο που δεν υπήρξαν αναφορές για μεμονωμένες πράξεις κακόβουλων αξιωματικών, αυτό μπορεί να οφείλεται σε ελλιπή καταγγελία και στον φόβο διακριτικής μεταχείρισης από το κράτος. Επιπλέον, υπήρξαν αναφορές για εκτεταμένη ομοφοβία και διακρίσεις εις βάρος των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων από μη κρατικούς φορείς. Επίσης, το δικαστήριο έκρινε ότι οι ελβετικές αρχές δεν ανέλυσαν σωστά τη διαθεσιμότητα κρατικής προστασίας και ότι υπήρχαν ενδείξεις απροθυμίας των αρχών να παράσχουν τέτοια προστασία. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο έκρινε ότι η απέλαση του αιτούντος στην Γκάμπια, χωρίς νέα εκτίμηση των κινδύνων, θα ισοδυναμούσε με παράβαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

Σε αντίθεση με τις προηγούμενες αποφάσεις, στην υπόθεση [M.E. κατά Σουηδίας](#) (Απρίλιος 2015), το ΕΔΔΑ έκρινε, με έξι ψήφους υπέρ και μία κατά, ότι η εκτέλεση της απόφασης απέλασης στη Λιβύη ενός ομοφυλόφιλου αιτούντος δεν παραβιάζει το άρθρο 3 της Σύμβασης. Το δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρχαν βάσιμοι λόγοι να πιστεύεται ότι ο αιτών θα υποστεί κακομεταχείριση λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού, σε περίπτωση επιστροφής του, για να υποβάλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης από τη Λιβύη.

Τα εθνικά δικαστήρια έχουν επίσης αποφανθεί σε αρκετές περιπτώσεις σχετικά με τον κίνδυνο κακομεταχείρισης που αντιμετωπίζουν οι ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες κατά την επιστροφή τους στη χώρα καταγωγής τους, σημειώνοντας ότι η μεταχείριση αυτή μπορεί να ασκηθεί τόσο από κρατικούς όσο και από μη κρατικούς φορείς και θα συνιστούσε παραβίαση της αρχής της *μη επαναπροώθησης*. Ο κίνδυνος έκθεσης σε τέτοια μεταχείριση επισημάνθηκε από το διοικητικό δικαστήριο της Λετονίας, το οποίο ακύρωσε εντολή απέλασης ομοφυλόφιλου αιτούντος από το Ιράκ, του οποίου η δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση είχε γίνει δεκτή προς εξέταση επί της ουσίας ([Αιτών κατά Υπηρεσίας Ιθαγένειας και Μεταναστευτικών Υποθέσεων](#), Απρίλιος 2023). Βάσει των ΠΧΚ, το δικαστήριο έκρινε ότι οι δηλώσεις του αιτούντος ήταν αξιόπιστες και ότι υπήρχε πραγματικός και αντικειμενικός κίνδυνος έκθεσης σε πράξεις αντίθετες προς τα άρθρα 2 και 3 της ΕΣΔΑ σε περίπτωση απομάκρυνσής του. Παράλληλα με την ακύρωση της απόφασης απομάκρυνσης, το δικαστήριο διευκρίνισε ότι δεν θα πρέπει να επιτρέπεται η απομάκρυνση όταν γίνονται δεκτές επαναλαμβανόμενες αιτήσεις ασύλου για αξιολόγηση επί της ουσίας. Το δικαστήριο παρέπεμψε στη [δικαστική ανάλυση «Αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων και αξιοπιστίας στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου» \(2018\)](#), καθώς και στην έκθεση [του EUAA Country of Origin Information Report: Iraq, targeting individuals](#) (Έκθεση πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής,

[Ιράκ, στοχοποίηση προσώπων](#) (Φεβρουάριος 2022) και στην έκθεση του EUAA [για το άσυλο του 2022](#) (28 Ιουνίου 2022).

Η πρόσβαση στην απαραίτητη ιατρική περίθαλψη μετά την επιστροφή και η ψυχολογική κατάσταση του αιτούντος αποτελούν παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου κακομεταχείρισης στη χώρα καταγωγής, όπως επιβεβαιώθηκε από το διοικητικό δικαστήριο της Κολωνίας στη Γερμανία ([Χ κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας](#), Φεβρουάριος 2022). Παρά το γεγονός ότι ο αιτών ανακάλεσε την προσφυγή, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο αιτών αντιμετώπιζε συγκεκριμένο κίνδυνο για την υγεία σε περίπτωση επιστροφής του, συμπεριλαμβανομένης της επιδείνωσης της διαταραχής μετατραυματικού στρες και της σοβαρής κατάθλιψης λόγω της βίας που υπέστη στην Ινδία. Το ότι είναι διεμφυλικός θα εμποδίζει την πρόσβασή του σε ιατρική περίθαλψη, δηλαδή σε ενδοκρινολογική θεραπεία στο πλαίσιο ορμονοθεραπείας αλλαγής φύλου. Το δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι η επανένταξη του αιτούντος στην οικογένεια ή στην κοινότητα Hijra δεν θα αποτελούσε ασφαλές περιβάλλον, καθώς εκεί ο αιτών είχε υποστεί σεξουαλική κακοποίηση και βία από την παιδική του ηλικία.



11. Άλλες σχετικές πτυχές: Το ΔΕΕ αποφαινεται σχετικά με τη διόρθωση ανακριβών δεδομένων προσφύγων που αφορούν την ταυτότητα φύλου

Η διασύνδεση των δικαιωμάτων προστασίας δεδομένων, βάσει του άρθρου 16 του ΓΚΠΔ, και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των διεμφυλικών ατόμων στο πλαίσιο του ασύλου εξετάστηκε προσφάτως από το ΔΕΕ στην υπόθεση [VP κατά Εθνικής Γενικής Διεύθυνσης Αστυνομίας Αλλοδαπών \(NDGAP\)](#) (C-247/23, 13 Μαρτίου 2025), η οποία αφορούσε Ιρανό υπήκοο στον οποίο χορηγήθηκε καθεστώς πρόσφυγα στην Ουγγαρία κατ' επίκληση δίωξης λόγω διεμφυλικής ταυτότητας. Το ΔΕΕ έκρινε ότι τα φυσικά πρόσωπα ενδέχεται να υποχρεούνται να παρέχουν εύλογα αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμά τους για διόρθωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την ταυτότητα φύλου, σύμφωνα με το άρθρο 16 του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ), αλλά τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλουν διοικητική απαίτηση απόδειξης της χειρουργικής επέμβασης επαναπροσδιορισμού φύλου για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος. Το δικαστήριο υπογράμμισε επίσης ότι, με βάση την αρχή της ακρίβειας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι αρχές θα έπρεπε να έχουν καταχωρίσει την ορθή ταυτότητα φύλου του αιτούντος κατά τον χρόνο καταχώρισης της αίτησης ασύλου και όχι την ταυτότητα φύλου που αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Κατά συνέπεια, το εθνικό δίκαιο δεν μπορεί να αντισταθεί στο δικαίωμα διόρθωσης των δεδομένων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εξελίξεις στη νομοθεσία, τις πολιτικές και τις πρακτικές που σχετίζονται με τους ΛΟΑΤΚΙ αιτούντες, ανατρέξτε στο έγγραφο «[LGBTIQ applicants in asylum systems](#)» ([Αιτούντες ΛΟΑΤΚΙ στα συστήματα ασύλου](#)), ενημερωτικό δελτίο αριθ. 27.

Για περισσότερες αναλύσεις, συμβουλευθείτε την έκθεση για το άσυλο 2025: [Ενότητα 9 Safeguards for children and applicants with special needs | European Union Agency for Asylum](#) ([Διασφαλίσεις για παιδιά και αιτούντες με ειδικές ανάγκες](#)) | [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο](#)

Πηγές

- ¹ Human Dignity Trust. (Προσπελάστηκε στις 4 Σεπτεμβρίου 2025). [Map of Jurisdictions that Criminalise LGBT People | Human Dignity Trust](#) (Χάρτης των δικαιοδοσιών που ποινικοποιούν τα ΛΟΑΤ άτομα | Ταμείο για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια)
- ² Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (Ιούλιος 2025). Overview of the Implementation of Safe Country Concepts (Επισκόπηση της εφαρμογής των εννοιών της ασφαλούς χώρας)
- ³ Ευρωπαϊκή Ένωση, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [ΔΕΕ], [LC \[Alace\]](#) και [CP \[Canpelli\]](#) κατά της τοπικής επιτροπής Ρώμης, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-758/24 και C-759/24, 1η Αυγούστου 2025.
- ⁴ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (Νοέμβριος 2024) [Practical guide on applicants with diverse sexual orientations, gender identities, gender expressions and sex characteristics – Cross-cutting elements](#) [Πρακτικός οδηγός για αιτούντες με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) — Οριζόντια στοιχεία].
- ⁵ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (Νοέμβριος 2024) [Practical guide on applicants with diverse sexual orientations, gender identities, gender expressions and sex characteristics – Cross-cutting elements](#) [Πρακτικός οδηγός για αιτούντες με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) — Οριζόντια στοιχεία].
- ⁶ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (Νοέμβριος 2024) [Practical guide on applicants with diverse sexual orientations, gender identities, gender expressions and sex characteristics – Cross-cutting elements](#) [Πρακτικός οδηγός για αιτούντες με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) — Οριζόντια στοιχεία].
- ⁷ Ευρωπαϊκή Ένωση, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [ΔΕΕ], συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-199/12, C-200/12, C-201/12 [Minister voor Immigratie en Asiel κατά X, Y και Z κατά Minister voor Immigratie en Asiel](#), 7 Νοεμβρίου 2013.
- ⁸ Ilga World Database. (Προσπελάστηκε στις 8 Ιουλίου 2025). [Legal Frameworks | Criminalisation of consensual same-sex sexual acts](#) (Νομικά πλαίσια | ποινικοποίηση συναινετικών σεξουαλικών πράξεων του ίδιου φύλου).
- ⁹ Human Dignity Trust. (Προσπελάστηκε στις 8 Ιουλίου 2025). [Map of Jurisdictions that Criminalise LGBT People | Human Dignity Trust](#) (Χάρτης των δικαιοδοσιών που ποινικοποιούν τα ΛΟΑΤ άτομα | Ταμείο για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια).
- ¹⁰ Human Dignity Trust. (Προσπελάστηκε στις 8 Ιουλίου 2025). [Map of Jurisdictions that Criminalise LGBT People | Human Dignity Trust](#) (Χάρτης των δικαιοδοσιών που ποινικοποιούν τα ΛΟΑΤ άτομα | Ταμείο για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια).
- ¹¹ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (17 Φεβρουαρίου 2023). [Judicial Analysis on Evidence and Credibility Assessment in the Context of the Common European Asylum System](#) (Δικαστική ανάλυση - αξιολόγηση αποδεικτικών στοιχείων και αξιοπιστίας στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου).
- ¹² Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (22 Φεβρουαρίου 2023). [COI Reserach Guide on LGBTIQ](#) (Έρευνα πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής, Οδηγός για την κατάσταση των ΛΟΑΤΚΙ).
- ¹³ Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. (Νοέμβριος 2024) [Practical guide on applicants with diverse sexual orientations, gender identities, gender expressions and sex characteristics – Cross-cutting elements](#) [Πρακτικός οδηγός για αιτούντες με ποικίλο σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα, έκφραση και χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) — Οριζόντια στοιχεία].
- ¹⁴ Κάτω Χώρες, Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης. (5 Αυγούστου 2025). IB 2025/35 Απόφαση του Δικαστηρίου: Εξαιρέσεις από τις ασφαλείς χώρες καταγωγής για κατηγορίες προσώπων — Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης.
- ¹⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (26 Ιουνίου 2013). ΟΔΗΓΙΑ 2013/32/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιатύπωση).